

JURNAL INSIGNOGRAFIC

SUPLIMENT V

2008

JURNAL INSIGNO GRAFIC

SUPLIMENT V

**PUBLICAȚIE ANUALĂ DE INFORMARE
INSIGNO GRAFICĂ**

**EDITATĂ DE SECȚIA PETROȘANI A
SOCIETĂȚII NUMISMATICE ROMÂNE,
CU SPRIJINUL
COMPANIEI NAȚIONALE A HUILEI S.A.
PETROȘANI**

2008

Pe copertă sunt redată insignele:
„Vulturul cu picătura de sânge în cioc”, emisă în anul 1946 – colecția Ing. Șerban
Ionda – Brașov ;
Insigna primei Asociații de Tir din Valea Jiului 1885 – colecția Prof. Tiberiu
Kelemen – Petroșani .

Responsabilitatea pentru conținutul articolelor publicate revine în totalitate autorilor.
Materialele prezentate spre publicare nu se restituie.

Colectivul de redacție

Prof. Tiberiu Kelemen – coordonator

Dumitru Pușcașu – tehnoredactare

Anton Balcu - fotografie

Colaboratori

Col (r) Ioan Dogaru – București

Ioan Pardos – Vulcan

Cmd. av. (r) Marius Popescu-Călărași – București

Ilin Milan - Timișoara

ISSN

CRONOLOGIA REUNIUNILOR COLECȚIONARILOR DE INSIGNE DIN ROMÂNIA

1. Petroșani	1975	
2. Timișoara	1976	
3. Craiova	1977	
4. București	1978	
5. Petroșani	1979	
6. Arad	1980	
7. Timișoara	1981	
8. Arad	1982	
9. Timișoara	1983	
10. Petroșani	1984	
11. Tg. Mureș	1985	
12. Timișoara	1986	
13. Timișoara	1987	
14. Craiova	1988	
15. Petroșani	1989	
16. Petroșani	1990	
17. Petroșani	1991	
18. Petroșani	1992	
19. Petroșani	1993	
20. Petroșani	1994	
21. Petroșani	1995	
22. Petroșani	1996	
23. Vulcan	1997	
24. Aninoasa	1998	
25. Aninoasa	1999	
26. Tg. Secuiesc	2000	
27. Lupeni	2001	
28. Lupeni	2002	
29. Lonea - Petrila	2003	
30. Lupeni	2004	
31. Tg. Secuiesc	2005	
32. Petrila		2006
33. Alexandria	2007	
34. Deva	2008	

ÎN LOC DE PREFAȚĂ

Cu ajutorul Companiei Naționale a Huilei S.A. și al interesului venit din partea colegilor de pasiune am ajuns ca în anul 2008 să putem marca cinci ani de existență a Suplimentului.

Dacă la început „Jurnalul insignografic” conținea articole redactate exclusiv de către colegii din Vale, acum aproape 70% din materialele primite vin din țară, ceea ce este îmbucurător deoarece se pare că prin calitate am câștigat încrederea celor care ne trimit articole spre publicare. Totuși în acest sens întâmpinăm greutăți legate de calitatea imaginilor primite.

Un capitol important în numărul actual îl constituie relatarea amănunțită a ediției a XXXIII-a a celui mai important eveniment insignografic al anului 2007, Reuniunea de la Alexandria.

În cadrul sesiunii de comunicări, care s-a extins pe două zile, au fost prezentate 11 materiale interesante care se regăsesc de asemenea în paginile noastre. Un fapt remarcabil este că în acest cadru reprezentanții a trei muzee (Muzeul Județean de Istorie Brașov, Muzeul de Istorie Prahova, Muzeul Ceasurilor Ploiești), persoane care nu sunt colecționari de insigne, au prezentat piese aflate în colecțiile instituțiilor reprezentate și dintre aceștia cel mai interesant pare să fi fost cel referitor la „Insignele soci-etăților muzicale din sud-estul Transilvaniei”.

Regretăm că semnalăm cu întârziere apariția excepționalei lucrări a Domnului Comandor (r) Marcel Ilieșe referitoare la Insignele aviației militare românești.

Având în vedere posibilitățile noastre modeste, nu putem avea două apariții într-un an așa că unele informații ajung cu întârziere la cititorii Jurnalului, spre regretul nostru.

Considerăm util ca în rubrica Remember să facem cunoscute colegilor din țară realizările din anul 2007 ale Secției Numismatice Petroșani, cu reușitele și problemele ei.

Ca și în numărul trecut introducem în revistă câteva pagini de reclamă ale Firmei „BORGAVE-advertising” din capitală – societate care produce medalii și insigne la standarde înalte și trebuie să fie cunoscută de colecționari și de către toate persoanele interesate.

Anul acesta vor apare două rubrici noi: prima în care prezentăm toate materialele numismatice care au fost emise în Valea Jiului în anul 2007, ca ele să fie cunoscute de către colegii din țară și a doua intitulată „Galeria seniorilor insignografiei românești”, în care aducem un modest omagiu marilor personalități, acești adevărați seniori ai insignografiei românești.

Mulțumiri conducerii Companiei Naționale a Huilei S.A. din Petroșani care ne facilitează tipărirea publicației.

Mulțumim, de asemenea, doamnei Cornelia Marta care ne pune efectiv publicația în pagină.

Ținând cont în permanență de părerea colegilor din țară și apelând, cum este normal, la ajutorul Domniilor Voastre și pe viitor ne puteți contacta la adresa:

Prof. TIBERIU KELEMEN
332108 PETROȘANI
Str. Aviatorilor bloc 34 scara a II-a apartament 58
Județul Hunedoara
Telefon: 0727-793872

ÎN VALEA JIULUI SE NASC ... SURPRIZE

Cu siguranță că din orice istorie a presei din România nu poate lipsi publicația editată de pasionații colecționari și mai ales creatori de insigne de pe Valea Jiului, revista intitulată „JURNAL INSIGNOGRAFIC”.

Din catalogul presei de hobby din Europa rezultă că „Jurnalul insignografic” este unica publicație din Europa dedicată în exclusivitate „insignei”. Nu mi-am propus să abordez cum de în Valea Jiului s-a izbutit ca „molima” străngerii de insigne să capete o asemenea amploare încât aici să se organizeze numeroase reuniuni ale „insignarilor”, să se „creze” de –a lungul timpului numeroși colecționari-elevi, pentru ca în final să se editeze singura revistă care să trateze problemele colecționarilor de insigne. Din ultimul număr, pe care l-am primit la redacție, surprinde în mod plăcut amplul studiu, inspirat ilustrat, care se referă la „Întâlnirile și insignele Drumeților veterani”, acțiune pornită tot din Valea Jiului. Cu generozitate sunt prezentate cele 20 de serii de insigne, care însumează peste 125 de variante de culoare, dar din păcate articolul nu precizează motivele pentru care s-a renunțat la o asemenea valoroasă inițiativă. Se poate afirma, fără riscul de a greși, că „Drumeții veterani” sunt cele mai căutate insigne românești de către colecționarii străini, îndeosebi cei germani.

Revista prezintă și activitatea unui club ce ființează la Tg. Secuiesc, județul Covasna, club ce este condus de renumitul colecționar Beke Ernő, care a izbutit să „mobilizeze” aproape 200 de tineri. Membrii acestui club din secuime, care se intitulează Hobby Cserebere Klub” izbutit să realizeze un calendar propriu și să publice în presa locală, Hromszek și Cuvântul nou, o serie de articole privind bogăția colecțiilor din zonă.

Din păcate articolul nu prezintă efectele instructiv-educative a activității clubului, care din informațiile noastre au o benefică influență asupra copiilor. Acum doi sau trei ani la unii copii din Tg. Secuiesc, am văzut câteva exemplare de insigne râvnite chiar și de cei mai mari colecționari din Europa. Nu ar fi lipsit de interes ca publicația să prezinte și „bazinul insignografic” care este zona orașului Târgu Secuiesc, îndemnând pe cei amatori să facă „raiduri” de achiziție, iar pe organizatorii locali să „scoată” la vedere cât mai multe rarități locale. Că aici sunt rarități o demonstrează o frumoasă insignă „Gabor Aron” care a fost concepută într-o mică localitate din apropierea orașului – Casinul Mic - și a fost executată la Târgu Secuiesc chiar pe vremea când „fabricantul” de tunuri era în viață. Insigna am descoperit-o într-un muzeu din Slovacia.

În mod deosebit atrage atenția articolul „Documente în „metal” ale Marinei Regale Române” care prezintă insignele ce se acordau militarilor care au servit în marină. Din păcate, autorul articolului, comandor de aviație Marius Popescu Călărași, nu a putut prezenta date esențiale despre aceste insigne și anume tirajul acestora, câte au fost înmânate, precum și o estimare a exemplarelor care sunt pe piață.

Din cuprinsul revistei lipsește o temă foarte importantă pentru colecționari și anume locațiile unde s-au produs insigne de „uz intern”. De pildă, în Valea Jiului, la Petroșani la Atelierele Centrale, ani în șir s-au produs insigne și însemne, acum adevărate rarități cum sunt de altfel și cele produse la Reșița, Tractorul și Steagul Roșu Brașov sau Nicolina Iași.

Citind cu atenție publicația am fost neplăcut surprins de modul în care este prezentat veșnicul Eminescu. S-au bătut medalii, s-au confecționat insigne sau instituit premii „Eminescu” iar grupările ce-i poartă numele au devenit din ce în ce mai gălăgioase. Fără îndoială că Eminescu este tot ce a dat poporul român mai bun, motiv pentru care trebuie și respectat. Au apărut așa ziși colecționari care bat medalii Eminescu pe cont propriu, neuitând să-și alăture numele lângă cel Al marelui poet. Nu ar strica mai multă modestie.

Alții „bat” chipul lui Eminescu pe „capace de bere”, prezentând piesele ca unicate în diverse expoziții. Au apărut asemenea insigne pe care poetul nostru național avea mustăți de husar sau mustăți ...în furculiță. Un colecționar, probabil în căutarea senzaționalului sau, mai grav, din necunoaștere a bătut o medalie pe care schimbă data nașterii poetului. Dacă din întâmplare dăm peste o asemenea piesă o prezentăm sub forma unei „erori de batere”, ca un exemplu negativ. O grupare a „iubitorilor” lui Eminescu și-a făcut titlu de glorie din a prezenta bancnote unde unii politicieni și-au pus semnătura chiar pe chipul poetului.

Fără îndoială că Valea Jiului a devenit leagănul insignografiei românești, iar statutul câștigat în mulți ani de activitate trebuie respectat și păstrat. Pentru viitoarele numere ale publicației sugerăm să fie diversificată tematica și sensul renunțării la ridicarea de „osanale” celor care-l profanează pe Eminescu și abordarea unor teme interesante din frumoasa activitate de colecționar de insigne.

Nu ar fi greu să fie prezentată colecția lui Boer Gheorghe din Tg. Mureș, care deține una din marile colecții ale Europei pe tema tenisului de masă. Totodată, nu ar fi lipsit de interes să fie prezentată „bob cu bob” valoroasa colecție a profesorului Kelemen Tiberiu pe tema „Vânătoare” în cadrul căreia se regăsesc piese unice, de o valoare remarcabilă. Despre colecția de vânătoare a profesorului Kelemen am găsit referiri într-un articol dintr-o revistă de vânătoare din Bavaria, în care se menționa că două piese și-ar găsi locul în colecția „Insigne și distincții de vânătoare imperiale”, colecție colectivă care aparține unor vânători de marcă din Germania.

Sugerăm redacției să prezinte rezumate într-o limbă de largă circulație internațională a principalelor articole din publicație, de preferință în limba engleză.

DUMITRU TOMA
Brașov

REUNIUNEA DE LA ALEXANDRIA 1-2 SEPTEMBRIE 2007

Evenimentul major al insignografiei din anul 2007 s-a desfășurat la Alexandria în organizarea celei mai tinere secții a Societății Numismatice Române.

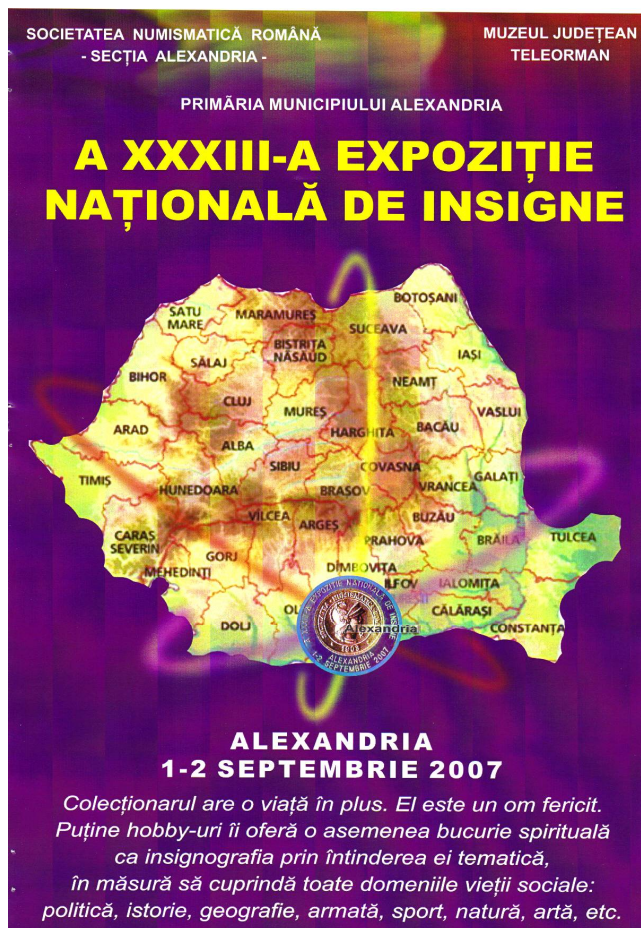
Reuniunea a fost găzduită de către Muzeul Județean și s-a integrat armonios în suita manifestărilor dedicate sărbătoririi Zilelor Municipiului Alexandria.

După o minuțioasă pregătire din care nu au lipsit nici articolele apărute în publicațiile locale „Informația Teleormanului” și „Gazeta de Teleorman”, în ziua de vineri, 31 august anul curent, totul a fost gata până în cele mai mici amănunte: afișele lipite în oraș și sala pregătită pentru montarea expoziției.

Participanții care în mare majoritate au sosit vineri au fost cazați în condiții excepționale la Hotel „PARC” (loc unde a fost servită și masa pe durata reuniunii).

Expoziția, a cărei montare a început la ora 15⁰⁰, nu a fost tematizată, iar numărul panourilor a fost limitat de către organizatori la patru bucăți din lipsa spațiului.

Astfel cei 90 de participanți la reuniune, din care 80 de expozanți, au etalat 267 de panouri însumând convențional aproape 16.100 de insigne. Expoziția s-a extins pe 60 ml în două săli care comunicau între ele, iar bursa propriu-zisă a ocupat o sală separată, palierul și holul principal al muzeului.

În fotografia alăturată este un grup de colecționari la sosirea în gara Alexandria.

Grupul este format din:

- jos – Pardos Ileana (Vulcan), Huh Mariana (Deva).
- La mijloc – Vlad Petru (Deva), Carculea Ioan (Deva), Boer Gheorghe Tg. Mureș.
- Sus – Lung Ioan (Deva), Gherlea Vasile (Hunedoara), Huh Dorel (Deva), Stroie Viorel (Petroșani), Bornemisa Lucian (Deva), Ștefanov Titus (Arad), iar în spatele aparatului de

fotografiat este colegul nostru Ioan Pardos din Vulcan.

În ziua de 01 septembrie a.c., la prima oră, cei întârziați au avut posibilitatea să-și monteze exponatele, iar la ora 11⁰⁰ în prezența vice-primarului Municipiului Alexandria, Victor Drăgușin, P.S. Galaction Stângă – președintele Secției Numismatice Alexandria, a declarat deschise lucrările reuniunii și a urât tuturor un călduros bun venit.

Cuvinte de salut au rostit vice-primarul municipiului Alexandria, directorul Muzeului Județean Teleorman, doamna Ecaterina Țânțăreanu și președinții secțiilor numismatice care au participat la manifestare.

Președintele Secției Brașov, col (r) Ștefan Samoilă, a

oferit cu această

ocazie preșe-

dintelui Secției Alexandria o diplomă și o icoană la împlinirea a 11 ani de la așezarea pe scaun a P.S. Galaction Stângă ca episcop aș Alexandriei și Teleormanului, eveniment care a avut loc la data de 01 septembrie 1996.

În acest cadru a fost lansată și insigna oficială a reuniunii.

În spațiul destinat schimburilor agitație mare, deoarece acestea reprezintă cea mai importantă

modalitate de completare a colecțiilor personale.

Fotografia de grup nu s-a putut face în curtea muzeului din cauza ploii torențiale, deci a fost executată în holul central de unde apare și înghesuiala din imagine

La ora 13⁰⁰ activitatea s-a întrerupt pentru pauza de masă și puțină odihnă în liniștea camerelor.

La ora 16⁰⁰ a început sesiunea de comunicări, la actuala reuniune înscriindu-se nu mai puțin de 16 referenți. Sesiunea a fost condusă de către președintele Secției Petroșani, prof. Tiberiu Kelemen.

În prima zi au fost prezentate nouă lucrări deosebit de interesante, bogat ilustrate, în următoarea ordine:

1) Dorina Negulici – Brașov:

„Insignele societăților muzicale din sud-estul Transilvaniei în colecția Muzeului Județean de Istorie Brașov”;

- 2) Col (r) Ștefan Samoilă – Brașov: „Simboluri masonice pe insigne”;
- 3) Costel Giurcan – Bârlad: „Insignele aniversării independenței României emise în anul 1987 de către Secția Bârlad a S.N.R.”;
- 4) Marin Crișu – Brașov: „Simboluri folosite în insignografia românească : steaua cu cinci colțuri”;
- 5) Mina Stratilă – Bârlad: „Realizări personale în insignografia automobilistică”
- 6) Șerban Constantin Ionda – Brașov: „Prezentarea insignei militare de aviație VULTURUL CU O PICĂTURĂ DE SÂNGE ÎN CIOC”

7) Dumitru Pușcașu – Petroșani: „Primele medalii cu tematică religioasă din Valea Jiului”
 8) Ioan Pardos – Vulcan: „Noi apariții din seria de insigne DRUMETII VETERANI”
 9) Tiberiu Kelemen – Petroșani: „Prima insignă a unei asociații sportive din Valea Jiului”
 După terminarea comunicărilor din această sesiune ne-am amintit și de colegii care din nefericire nu mai sunt alături de noi trecând la cele veșnice și am păstrat un moment de reculegere în memoria lor.

Sesiunea primei zile s-a încheiat în jurul orei 19⁰⁰, dar schimburile de insigne au continuat.

Masa comună a început la ora 20³⁰ și depănarea amintirilor, a momentelor amuzante din activitatea noastră s-au întins până târziu în noapte.

Mulți dintre colegi au vizionat diversele spectacole prilejuite de Zilele Municipiului Alexandria.

Ziua de duminică – a doua a reuniunii, fiind de fapt și ultima – a continuat cu prezentarea comunicărilor, la fel de interesante ca cele din ziua precedentă. Au luat cuvântul:

- 1) Tatiana Ristea – Ploiești: „Insigne cu tematică economică și științifică din colecția Muzeului Județean de Istorie și Arheologie Prahova”
- 2) Elisabeta Savu – Ploiești: „Insigne cu semnificație politică din colecția Muzeului Județean de Istorie și Arheologie Prahova”

Regretăm mult că din varii motive, nu au fost prezentate cinci lucrări, totuși unele prin amabilitatea autorilor ne-au fost trimise și sunt prezentate în paginile suplimentului.

În sala destinată bursei agitația a atins cote maxime, se încheiau ultimele „afaceri” și se făceau ultimele schimburi.

Totul a încetat ca prin farmec atunci când președintele Secției Alexandria, P.S. Galaction Stângă a anunțat începerea festivității de recompensare a participanților.

Momentul deosebit de important a fost deschis de președintele Secției Petroșani, prof. Tiberiu Kelemen, care a prezentat și atribuit pentru prima dată premiul „FLOAREA DE COLȚ” (amănunte în articolul dedicat acestui eveniment).

Gazdele ne-au pregătit o plăcută surpriză și fiecare participant a primit, din mâna președintelui Secției Alexandria o diplomă și o frumoasă medalie personalizată.

Cupa transmisibilă a colecționarilor de insigne „ILIN MILAN” a fost atribuită conform regulamentului, Secției Alexandria.

Marele Premiu al expoziției nu a fost atribuit.

În încheierea reuniunii a luat cuvântul dl. Lucian Bornemisa – Deva, care a anunțat în aplauzele participanților că Reuniunea cu nr. 34 va avea loc la Deva.

Toți membrii Secției Alexandria în frunte cu P.S. Galaction Stângă merită felicitări pentru efortul depus în vederea realizării unei manifestări de ținută, dar doresc să scot în evidență în mod special calmul, modestia și prietenia Părintelui Vasile Neacșu, care a fost „argintul viu” în cele trei zile petrecute în capitala Teleormanului.

Organizatorii au ținut să îndulcească acest moment printr-un gest frumos și au oferit fiecărui participant câte o lipie caldă, să nu uităm că am fost în patria pâinii românești – Câmpia Burnazului.

Mulțumim Alexandria! Mulțumim Secției Numismatice de aici!

La revedere în 2008! Ne întâlnim la Deva.

Căsuța tehnică a reuniunii:

- 90 de participanți;
- 80 de expozanți;
- 267 de panouri expuse, aproximativ 16.100 insigne;
- 11 lucrări prezentate în cadrul sesiunii de comunicări;
- s-au bătut insigne și medalii;
- Secția Alexandria primește cupa „ILIN MILAN”;
- Veteranii expoziției: col (r) Ioan Dogaru – București și Mina Stratilă – Bârlad, ambii octogenari.
- Cea mai tânără expozantă: Anastasia Neacșu – Alexandria 5 anișori!

ADRIANA MOCANU
Petroșani

PREMIUL „FLOAREA DE COLȚ” LA DEBUT

După o pregătire de un an, discuții în cadrul Secției Petroșani și cu cele mai reprezentative figuri ale insignografiei din toată țara, iată că a sosit și momentul mult așteptat: lansarea oficială a premiului.

Reamintim că Premiul „Floarea de colț” se compune dintr-o diplomă, o insignă și o lucrare de artă, toate având în compoziția grafică drept element distinctiv floarea de colț.

Trebuie remarcat faptul că insigna este o contribuție a firmei „BOGRAVE ADVERTISING” din București, patron Bogdan Popovici.

Diploma este înseriată, la actuala ediție au fost distribuite diplomele cu numerele 001 la 005 inclusiv.

Evidența acestor premii va fi ținută de către Secția Petroșani.

Ediția a XXXIII-a a Reuniunii colecționarilor de insigne de al Alexandria a oferit un cadru excepțional lansării noului premiu.

Astfel în datat de 2 septembrie 2007, în cea de-a doua zi a Reuniunii, președintele Secției Petroșani a prezentat premiul, criteriile de acordare și bineînțeles pe primii laureați.

A fost o onoare pentru Secția Petroșani ca primul premiu și diploma cu numărul 001 să-i fie atribuite P.S. Galaction Stângă – Președintele Secției Alexandria și vicepreședinte al Societății Numismatice Române.

Pentru contribuția adusă la organizarea ediției a XXXIII-a a Reuniunii, viceprimarul Municipiului Alexandria, Victor Drăgușin, a primit premiul și diploma cu nr. 002.

Veteranul colecționar de insigne, dl. Col. (r) Ioan Dogaru, permanență activă de aproape 45 de ani în insignografia românească, i-a fost atribuit premiul și diploma cu nr. 003.

De la Tg. Secuiesc, dlui. Beke Ernő, i-a fost atribuit premiul și diploma cu nr. 004 pentru activitate insignografică într-o zonă unde nu există secție numismatică.

Podiumul laureaților a fost completat de către dl. Dumitru Pușcașu care a primit premiul și diploma cu nr. 005 pentru contribuția adusă la apariția „Jurnalului insignografic”.

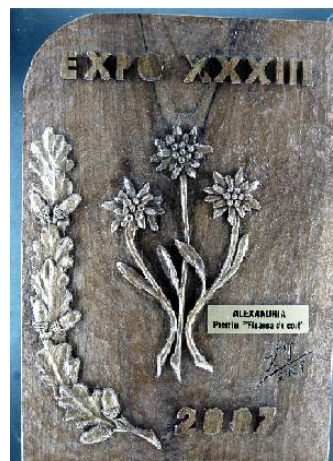
Premiul „Floarea de colț” va fi acordat în continuare cu această denumire și formă de către Secția Numismatică Petroșani celor care vor contribui în diverse moduri la dezvoltarea insignografiei românești.

Insigna premiului

PREMIILE „FLOAREA DE COLȚ”

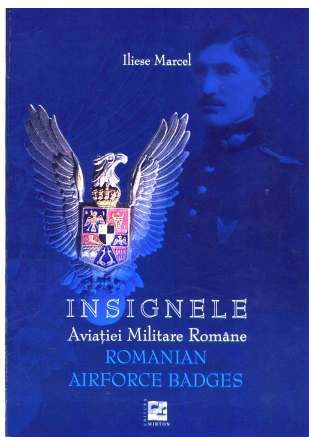

Prof. TIBERIU KELEMEN
Președintele
Secției Numismatice Petroșani

INSIGNELE AVIAȚIEI MILITARE ROMÂNE

RUMANIAN AIRFORCE BADGES

Lucrarea domnului Marcel Ilieșe constituie un documentar deosebit de valoros pentru toate categoriile de cititori, începând de la călătorul grăbit care-l răsfoiește pe aeroport între două avioane, la colecționarul care se ghidează și își așează bazele colecției pe cele descrise de autor, sau la omul de știință care aprofundează și studiază lucrarea ca pe un document prețios.

Pentru mai tinerii piloți care brăzdează acum imensitatea cerului albastru, lucrarea constituie o trecere prin istorie a unei ocupații frumoase dar extrem de periculoase, ocupație care are ca însemn (nici nu se putea un altul mai potrivit) – pajura.

Istoria aviației române este destul de scurtă, judecând că de la 1910 când românul Aurel Vlaicu s-a desprins de glia de la Bințiți nu au trecut încă 100 de ani. Dar evoluția aviației a fost una spectaculoasă: ceea ce a fost astăzi vârful de lance mâine va fi depășit iar poimâine uitat.

După părerea mea, educarea tineretului în scopul cunoașterii însemnelor care au evidențiat piloții de frunte ai neamului românesc, a valorii acestora în ierarhia militară constituie trăsătura esențială a lucrării.

Colecționarii de insigne care s-au axat pe adunarea micilor însemne ale aviației militare românești pot fi mulțumiți că au acum un excepțional ghid în desăvârșirea pasiunii lor.

Lucrarea este bilingvă (română-engleză), având o grafică excepțională, care ar face să pălească de invidie și pe cei mai aprigi cârcotași.

Pentru a lărgi aria cunoștințelor autorul prezintă modul de purtare a însemnelor (și unele brevete) completând cele scrise cu imaginea unor piloți de legendă care au purtat la vremea lor aceste piese pe uniformă, lucru care depășește în informație cu mult ceea ce poate oferi un catalog.

În lucrare ca un element de noutate, este prezentat și numele piloților evidențiați cu însemnele în cauză, lucru posibil numai după o foarte minuțioasă activitate de cercetare și documentare prin muzee, arhive și nu în ultimul rând printre colecționarii care dețin informații, imagini și bineînțeles și piese.

Studiind cu atenție lucrarea nu se poate să nu remarci meticulozitatea autorului obținută după îndelungatele ore petrecute la manșa avionului.

Astfel este prezentat (lucru deosebit de important) reversul pieselor, putându-se vedea diversele sisteme de prindere, serii, gravuri și alte elemente interesante care pot trezi curiozitatea colecționarilor sau a oamenilor de știință.

Lucrarea domnului Marcel Ilieșe este una de referință în insignografia românească, fapt ce se poate demonstra și prin exclamația unui coleg, la rându-i fost „zburător” cu care disecam volumul în discuție: „Asta da lucrare domnule!”.

Aceasta este și părerea subsemnatului, iar volumul domnului Ilieșe face cinste oricărei biblioteci.

În încheiere i-și pune autorului o întrebare care mă frământă, deși aviația nu face parte din tematicile colecției mele: pe când, domnul comandor, o lucrare asemănătoare și pentru insignele aviației civile?

Sincere felicitări și cer senin!

Autorul lucrării

Prof. TIBERIU KELEMEN

INSIGNE ALE ASOCIAȚIILOR MUZICALE DIN SUD-ESTUL TRANSILVANIEI DE LA SFÂRȘITUL SECOLULUI AL XIX-LEA

Alexandria 1-2 septembrie 2007

În arhivele brașovene se găsesc prețioase documente, note, stime și partituri care atestă traiectoria vieții muzicale în orașul cunoscut mai mult ca cetate, vad comercial între apusul și răsăritul Europei sau loc de refugiu din fața răutăților timpurilor.

Istoria vieții muzicale culte din Brașov și zona adiacentă, chiar și mai departe spre Sighișoara și Bistrița se întinde pe o perioadă de aproape 500 de ani. Ne ducem atât de mult în urmă gândindu-ne la trâmbițașii – turnieri care vesteau la turnire și de pe zidurile cetăților, la bine și la rău, evenimentele cele mai importante, iar din turnul Casei Sfatului anunțau curgerea timpului din oră în oră. Dar mai ales gândindu-ne la montarea orgilor în biserici încă din secolul al XV-lea conform lui Victor Bickerich, în lucrarea „Muzica de orgă în România”. Odată cu aceste instrumente apar și primii organiști.

Cea dintâi referire la un organist brașovean datează de la mijlocul secolului al XVI-lea și se referă la Hieronimus Ostermayer (1530-1561), care a fost chemat dese ori să cânte la curtea domnilor din Țara Românească (Tudor Ciortea, „Permanențele muzicii” Buc.1998, p.124-130).

Mărturiile ale compozițiilor pentru orgă avem din secolul al XVII-lea de la brașoveanul Daniel Croner, care a scris o serie de tocate, preludii, și fantezii. Tot la Brașov s-a tipărit în anul 1548 „Odae cum harmoniis”, ode pe note, culese din diferite poeți pentru a fi învățate la școală. Culegerea tipărită de Johannes Honterus („Gernot Nussbacher”, Johannes Honterus, Monografie - Ed. Kriteroin, Buc. 1977, p. 109) conține 32 de ode clasice de Horațiu sau Vergiliu și umaniste, alături de un supliment cu note muzicale. Aceste ode pe note au fost cuprinse într-o carte de cântece tipărită la Sibiu între 1616-1617.

În prima jumătate a secolului al XVI-lea muzica era apreciată și cultivată, era studiată în școli, atât în școala lui Honterus dar și în școala românească din Scheii Brașovului. După regulamentul școlar introdus de Honterus în anul 1543 care cuprinde ca obiect de studiu și muzica, a învățat și renumitul muzician Valentin Greff-Bakfark care a activat și în Polonia, Germania, Franța sau Italia (Idem, p. 109).

Pe lângă Biserica Sf. Nicolae din Scheii Brașovului, ctitorie a domnitorilor din Moldova și Țara Românească ce ființa încă din anul 1495, muzica se studia pentru dascălii bisericii, pentru cântăreți dar și pentru elevii ce învățau în școala românească de acolo, încă din secolul al XVII-lea. De altfel Scheii au fost leagăn al muzicii românești de-ar fi să amintim doar de Gh. Ucenescu, Anton Pan, Ciprian Porumbescu, Iacob Mureșianu, Niki Popovici sau Gh.Dima.

S-a învățat muzică la Brașov dar s-a și cântat și nu numai în școli ci și în casele cetățenilor de frunte, în cele ale negustorilor și la vestitele hanuri și restaurante ale secolului al XIX-lea. Alături de vioară și de instrumentele de suflat se cânta la clavier. Pianul a ajuns de timpuriu la Brașov, în deceniul patru al secolului al XIX-lea pe filiera vineză. Cântatul la pian ajunsese la fel de important ca și dulceața și cafeaua turcească; în timpul unei vizite într-o casă bună din oraș.

Dezvoltarea amatorismului muzical a facilitat organizarea frecventă de serate muzicale, recitaluri vocale, de pian, de flaut, harpă, invitarea unor maeștri ai muzicii culte din Europa, București, Iași. În aceste condiții s-a simțit nevoia ridicării unui edificiu care să răspundă pretențiilor crescânde ale melomanilor. Așa s-a ridicat între 1893-1894 Casa de concerte, în locul vechii „Reduta” din secolul al XVIII-lea care a adăpostit reprezentații teatrale, concerte sau baluri. Construită în stilul neorenașterii italiene, pe fațadă se află busturile lui Wagner, Schumann, Mozart, Bethoven și a unor mari scriitori. Noua sală a fost inaugurată la 11 noiembrie 1894 cu un concert susținut de Societatea Filarmonică și Asociația corală bărbătească.

Secolul al XIX-lea aduce cu el din necesități culturale sporite primele organizații muzicale, menite

a întreține o viață muzicală proprie. Încă din prima jumătate a secolului se semnalează în Transilvania și Banat apariția fanfarelor săsești (Petre Brâncuși, „Istoria muzicii românești” Ed. Muzicală, Buc.1969, p103) și a celor militare.

Fanfara militară la Brașov era foarte apreciată pentru muzica pe care o cânta joia și duminica pe Promenada de Jos, într-un chioșc special amenajat sau în Târgul Mare (Piața Sfatului) și uneori în fața Casei de tir. Tot muzica militară organiza concerte miercuri și sâmbătă seara la grădina Pomul Verde sau când ploua în sala mare a Hotelului Central nr.1. În această ordine se înscria și orchestra finanțată de primăria orașului a cărei prim statut datează din anul 1814 și care a activat până în anul 1835. Această orchestră a susținut concerte și la București și împreună cu Societatea diletanților brașoveni vor pune bazele Societății Filarmonice. Această societate a prezentat la 6 mai 1878, primul său concert sub bagheta fondatorului și dirijorului său Anton Brader, concert care a inclus uvertura la Flautul Fermecat a lui Mozart și Simfonia a VI-a a lui Bethoven.

La jumătatea secolului al XIX-lea apar și asociațiile corale Kronstadter Mannergesangverein în anul 1859, Der Deutscher Liederkrantz, Bartolomeer Mannerchor, Reuniunea săsească de gimnastică și cântări, Reuniunea română de gimnastică și cântări aflată sub egida ASTREI.

Reuniunile de cântări dădeau în cursul anului câteva producții muzicale în sala mare a hotelului Central nr.1 sau în sălile Redutei.

La fel ca la Brașov s-au petrecut lucrurile și la Sibiu, Sghișoara sau Bistrița. În anul 1860 se pun bazele Reuniunii corale de bărbați de la Sibiu și tot aici, în anul 1880 iau ființă Reuniunea corală „Eintracht”, Reuniunea muzicală „Hermania” și în 1884 Asociația corală „Typographia” (Emil Sigerus, Cronica orașului Sibiu 1100-1929, Sibiu, 1930 în „Convergențe transilvane”, vol.5, Sibiu, f.a., p.47,54,59). La Sibiu a mai activat începând din 2 ianuarie 1899 corul soldaților iar din octombrie 1902 Reuniunea de muzică din Sibiu (M.Gr.Poslusnicu, „Istoria muzicii la români” Ed. Cartea Românească, Buc. 1929, p384-387).

La Bistrița ia ființă în anul 1899 Reuniunea de cântări. Dar nu numai în orașele mari apar asociații muzicale la sfârșitul secolului al XIX-lea. Iată că în 1899 la Râșnov activează Societatea corală bărbătească „Rosenauer Mannergesangverein”, din 1888 Asociația corală bărbătească de la Codlea, iar în 1908 se pun bazele Asociației corale bărbătești de la Maieruș. Toate aceste societăți muzicale au funcționat în baza unor programe și statute care se păstrează în arhive.

În colecția Muzeului de Istorie Brașov se păstrează o serie din însemnele societăților despre care am relatat mai sus. Este vorba aici de 9 insigne ale acestora. Cea mai veche dintre ele și cea mai frumoasă este insigna Asociației corale bărbătești din Brașov de la 1859 (fig.1). Este realizată din metal presat. Camionul sub forma unui scut oval este emailat negru și are în centru o harpă care susține între brațe stema orașului. Marginal este inscripționată denumirea societății

„KRONSTÄDTER MÄNNERGESANGSVEREIN”. Scutul emailat este decorat în exterior cu un brâu perlat, frunze și vrejuri în volute și este timbrat de pleuroni între două volute, suprapus unei baghete cilindrice, de care pe spate este prinsă panglica. Aceasta din urmă este din rips roșu cu benzi albastre laterale, iar terminațiile sunt din fir metalic auriu.

Membrii acestei asociații purtau o insignă mai simplă, numai harpa cu coroana orașului, presată în metal galben, prinsă simplu cu ac pe panglica care păstrează ripsul roșu cu dungi albastre pe margini. Și dimensiunile insignei sunt mai mici (fig.2).

Fig. 1

Fig.2

O altă piesă, probabil însemn al fanfarei militare este foarte frumos elaborată. Din metal galben este stanțată o harpă la baza căreia în dreapta este o frunză de stejar iar în stânga frunze de laur. Harpa este emailată pe fond roșu, negru spre partea superioară și galben auriu piciorul și marginea dreaptă. Frunzele sunt în email verde cu contururi aurii în relief. Tot în relief auriu este și muchia harpei și coardele. Peste piciorul harpei este plasată o panglică de email alb cu inscripție aurie în relief „CRUSS COTT” deviză a asociației. Insigna este prevăzută cu ac de prindere pe panglica cu rozetă, din rips foarte fin de mătase albastru și roșu (fig.3).

Fig.3

Fig.4

Insigna Reuniunii corale de bărbați din Sibiu este foarte asemănătoare cu cea a coralei brașovene. Din metal emailat sub formă de scut compus are figurată în câmp o harpă. Scutul în două porțiuni este emailat în roșu și albastru. În relief este așezată o harpă cu picior, iar în partea ei superioară se prinde de panglica din rips de mătase, cu rozetă, în culorile albastru și roșu, ca ale emailului de pe scut (fig.4).

Insigna Societății muzicale din Sighișoara este o piesă realizată din metal galben presat. Central este presată și traforată o harpă decorată cu vrejuri în volute la partea inferioară și cu steluță la terminația superioară. Harpa este încadrată de crengi cu frunze de stejar legate inferior. Peste însemnul propriu zis în partea lui de sus este poziționată eșarfa în arc de cerc cu inscripția în relief „MUSIK VEREIN SCHAEßBURG”. Banda inscripției prinde cu mici ace pe spate, panglica de rips de mătase, jumătate roșie jumătate albastră, cu terminații din franjuri cu fir metalic auriu. La îndoitura panglicii este montat acul agrafă de prindere la rever (fig.5). Asociația de cântări de petrecere din Bistrița are o insignă deosebită. Ea constă dintr-o harpă traforată din metal galben auriu, cu corzile timbrate de banda ce susține terminația în volute a brațelor și central o stea în șase colțuri. Eșarfa cu inscripție este din două părți plasate una oblic peste mijlocul harpei, cealaltă la baza acesteia și are

Fig.5

Fig.6

culoarea bronzului. În relief este inscripția „BISTRITZER GESANGS KRÄNZCHEN”. Acul de prindere foarte lung fixează și panglica din rips de mătase albastru-roșu (fig.6).

Asociația corală bărbătească din Râșnov are și ea o insignă foarte frumoasă. Harpa traforată și cu decor marginal gravat, este montată pe o cunună din frunze de stejar și ele traforate. Întreaga piesă este înfășurată la jumătate, în eșarfa cu inscripția „ROSENAUER MÄNNERGESANGVEREIN” și între arabescuri anul 1899. Ceea ce îi dă un plus de valoare estetică este îmbinarea culorilor la piesele ce compun insigna. Harpa are culoarea galben-auriu, cununa de stejar este gri-argintie, iar eșarfa albă are inscripție aurie. Panglica este și aici din rips de mătase, jumătate roșie, jumătate albastră, cu terminații late din fir metalic auriu (fig.7).

Fig.7

Insigna Societății corale bărbățești din Codlea este sensibil diferită de toate celelalte din punct de vedere compozițional. Harpa traforată în cunună de laur timbrează scutul roșu-albastru, scarletat care are în câmp stema localității. Scutul este ornamentat lateral cu volute din email alb

Fig. 8

cu auriu, iar la partea superioară între scut și harpa-timbru eșarfă în email alb cu inscripția aurie în relief „18 ZEIDNER MÄNNERCHOR 88” . Scutul astfel compus este montat pe panglică ripsat roșu-albastru și terminată la partea inferioară cu bandă din fir metalic auriu, iar la cea superioară cu acul de prindere foarte elaborat, decorat în relief meandrat suprapus de vrejuri în volute ce susțin median un fleuron (fig.8).

În anul 1908 și la Măieruș, localitate din zona Brașov înspre Sighișoara, se înființează Societatea corală bărbătească. Insigna acesteia, seamănă în mare măsură cu cea de la Râșnov. Piesa centrală, harpa, are aceeași formă, la fel traforată și gravată, doar eșarfa inscripției este plasată sub harpă și tot pe email alb are inscripția aurie „MÄNNER GESANG VEREIN NUSSBACH 1908” apare în plus crenguța cu trei brațe cu frunze de dafin traforate, ce iese de sub brațul drept al harpei și se suprapune în camoul acesteia. Pentru prindere insigna are un ac cu siguranță, iar panglica este și ea din rips de mătase roșu-albastru, terminațiile acesteia fiind realizate din tablă aurie presată pentru a imita firul metalic auriu (fig.9).

Insignele descrise sunt destul de rare și valoroase în același timp se constituie și ele în documente menite să întregască informația istorică privind unul din importante aspecte ale vieții cotidiene din sud-estul Transilvaniei și anume cel muzical.

Fig. 9

Prof. DOINA NEGULICI
Muzeul Județean de Istorie Brașov

SIMBOLURI MASONICE PE INSIGNE

Alexandria 1-2 septembrie 2007

Emblema actuală a Francmasoneriei Române
cu inscripția „învinge sau mori” în limba latină.

Vorbind etimologic, **FRANCMASONERIA** este o asociație a zidarilor (masoni) liberi (adjectivul „franc” desemna în Evul Mediu francez pe cineva scutit de dările feudale). Cuvântul **franc-mason**, încetățenit la noi prin secolul al XVIII-lea de un cleric, vine prin filiera franceză; sensul termenului fiind identic și în celelalte limbi europene: **freemason** în engleză, **Freimaurer** în germană și **liberi muratori** în italiană.

Situația privilegiată a acestei asociații a constructorilor medievali – căreia putem să-i spunem : **breaslă** - vine din faptul că membrii ei erau constructorii bisericilor și catedralelor. Toate domurile și catedralele artei gotice au fost ridicate de francmasoni între secolele X -XVII, aceasta fiind principala îndeletnicire a Francmasoneriei.

Francmasoneria a fost, ca orice breaslă medievală, o societate secretă. Membrii ei aveau: parole, semne, vestimentație specială și un alfabet secret. Există de asemenea un ritual simbolic, un simbolism al obiectelor (mai ales al uneltelor de zidărie) și un mit fundamental – mitul despre uciderea lui Hiram, arhitectul templului lui Solomon, care a fost ucis de trei calfe cu unelte lor: rigla, cleștele (compasul) și ciocanul de lemn (maiul), devenite apoi simboluri în Francmasonerie. De asemenea locurile în care a fost lovit Hiram au căpătat și ele o valoare simbolică pentru masoni: gâtul – sediul vieții materiale, inima – sediul sufletului și fruntea sediul inteligenței.

În continuare voi enumera simbolurile masonice întâlnite pe insigne și anume:

ECHERUL și COMPASUL, sunt simboluri de bază ale masoneriei, necesare pentru ridicarea unor edificii stabile și drepte. Ele constituie alături de Biblie (simbolul Cărții Sacre), cele trei **Mari Lumini ale Masoneriei**. Echerul este simbolul rectitudinii morale în conduită, ale cinstei și onestității iar compasul, simbolul patimilor (lăcomie, mânia, judecată nedreaptă, intoleranță, egoism), al cunoașterii și priceperii. Fără compas nu se poate alcătui un echer, iar fără un echer nu se poate construi un Templu.

FIRUL CU PLUMB PENTRU NIVEL, este elementul echilibrului interior și sugerează ideea ascensiunii stabile, liniare, trasând o linie verticală infinită care conduce la perfecțiune. Semnifică capacitatea de a construi un sistem de referință.

CIOCANUL și DALTA, semnifică necesitatea de a uni acțiunea cu gândul. Ciocanul reprezintă forța voinței iar dalta discernământul, inteligența și finețea. Combinarea celor două determină perfecționarea treptată a operei.

RIGLA, este emblema perfecțiunii și a ordinii, este din timpuri străvechi instrumentul de comparație

a mărimii de măsurare a armoniei proporțiilor. Este și simbolul celor 24 de ore ale zilei, dintre care o parte trebuie dedicate gândului, una lucrului, una odihnei și un celor care au nevoie de ajutor.

MISTRIA, simbolizează binefacerea, precum și dorința de al ajuta pe cel care are nevoie, exprimă bunătatea, caritatea dar și voința ființei umane.

DELTA, numită și triunghiul lui Solomon. Are forma unui triunghi echilateral și este reprezentarea geometrică a lui trei (principiul triplicității). În tradiția creștină semnifică trinitatea iar în mai multe filozofii divinitatea ca perfecțiune. În Templu, Delta are în centru fie litera G, căreia i se dau mai multe interpretări (Dumnezeu – God, Cunoaștere – Gnosi, Geometrie, Geneza), fie tetragrama ebraică, fie schema pitagorică, fie ochiul divin – simbol al principiului creator, fie soarele – principiul luminos al vieții.

OCHIUL ATOTVĂZĂTOR, simbol al Divinității și, prin analogie, al atributelor cele mai importante pentru om: iubirea, știința, dreptatea, și mila. Una dintre cele mai importante reprezentări ale Ochiului Atotvăzător se găsește pe bancnota de un dolar. Ea reproduce Marele Sigiliu al Statelor Unite.

SOARELE și LUNA, reprezintă alternanța și echilibrul între zi și noapte între alb și negru, între activitate și repaos, dialectica contrariilor. Soarele simbolizează Masculinul, fiind de aceea simbolul Originii, al Începutului, al rațiunii care luminează tenebrele și iluminează spiritele. Luna simbolizează Femininul, obscurul, intuiția, caracterul schimbător al formelor.

ZODIACUL, după etinomul grecesc, „cerc cu figuri animale”, era, conform definiției platonice, „imaginea cerului”. În masonerie zodiacul este folosit ca sistem simbolic și nu are caracter divin sau astrologic, ci înfățișează o viziune cosmologică a universului.

ACACIA (SALCĂMUL), este cel mai important dintre simbolurile vegetale ale masoneriei simbolizând principiul nemuririi gradului de Maestru. Salcâmul este simbolul speranței și al existenței sufletului dincolo de moartea fizică și conservarea energiei indestructibile a vieții.

COLOANELE, simbolizează dualitatea. Prima coloană simbolizează elementul feminin, aerul, suflul ce alimentează viața, sensibilitate, înțelepciune iar a doua elementul masculin, focul, căldura vitală devoratoare, activitatea, suflu alchimistilor. Din duplicitatea celor două se naște dihotomia între vertical și orizontal, între valorile terestre și cele ale aerului, căutarea contrariilor și principiilor complementare. Coloanele mai înseamnă perpendicularitate, stabilitate, echilibru, joc controlat al dinamicii între urcuș și coborâși.

MOZAICUL, pavimentul cu dale albe și negre este simbolul binarului, al opoziției între o entitate și alta, între spirit și materie, între adevăr și fals, între bine și rău, între frumos și urât, sugerând în același timp și dinamica compoziției între contrarii.

LITERA „G”, simbol al geometriei și unul dintre simbolurile lui Dumnezeu (God în limba engleză). Este asociat adesea cu echerul și compasul alcătuind simbolul Masoneriei.

**ACACIA, COMPASUL, ECHERUL
LITERA „G”**

COMPASUL ȘI ECHERUL

COLOANELE

FIRUL DE PLUMB PENTRU NIVEL

DALTA ȘI CIOCANUL

MISTRIA

DELTA

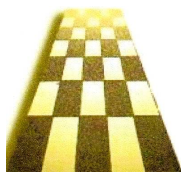
SOARELE ȘI LUNA

ACACIA (SALCĂMUL)

ZODIACUL

MOZAICUL

OCHIUL ATOTVĂZĂTOR

În Francmasonerie, geometria nu este doar o știință matematică, ci și semnificația divină și morală a abstractului.

Toate aceste simboluri se regăsesc pe insignele masonice, fiecare în parte sau în combinații. De asemenea aceste simboluri le regăsim pe toate medaliile, decorațiile, cărțile, echipamentul și accesoriile masonice.

În încheiere voi enumera câteva din marile personalități care au făcut parte din Francmasonerie: Dimitrie Cantemir (cărturar umanist, domn al Moldovei), Horia și Cloșca (conducătorii răscoalei țăranilor din Transilvania, 1784-1785), Tudor Vladimirescu (om politic), Vasile Alecsandri (scriitor și om politic), Nicolae Bălcescu (om politic, istoric, economist, scriitor și gânditor democrat-revoluționar), Alexandru Ioan Cuza (colonel, primul Domnitor al Principatelor Unite), Mihail Kogălniceanu (om politic, istoric, scriitor, ziarist și orator), Christian Tell (general și om politic), Gheorghe Magheru (general și om politic), Ioan C. Brăteanu (om politic), Sever Frențiu (pictor și scenograf), Bogdan-Petriceicu Hașdeu (scriitor, lingvist, folclorist și istoric), Horea Hulubei (fizician), Titu Maiorescu (critic literar, estetician și om politic), Constantin Argentoianu (om politic), Mihail Sadoveanu (scriitor și om politic), Nicolae Titulescu (om politic și diplomat de talie internațională), Alexandru Vaida Voievod (medic și om politic), Alexandru Paleologu (scriitor și eseist), Marcel Shapira (conducătorul masoneriei române în exil), Eugen Ovidiu Chirovici (conducătorul actual al masoneriei române), Sir Leonard Spencer Churchill (om politic britanic, prim ministru al Marii Britanii, 1940-1945 și 1951-1955), Renee Descartes (filozof și savant francez), Denis Diderot (filozof materialist, scriitor și estetician francez), Benjamin Franklin (fizician, filozof, economist și om politic american), Johan Wolfgang Goethe (poet, scriitor, gânditor și om de știință german), Joseph Rudyard Kipling (poet și romancier englez), Fracois Mitterand (om politic francez, președinte al Franței începând din 1981 pe durata a trei mandate), Wolfgang Amadeus Mozart (compozitor austriac), Isaac Newton (matematician, fizician și astronom englez), Mark Twain (romancier și umorist american), Voltaire (gânditor și scriitor iluminist francez) și George Washington (general și om politic american, primul președinte al SUA, 1789-1797).

Președintele Secției Brașov a
Societății Numismatice Române
Col.(r) ȘTEFAN SAMOILĂ

SIMBOLURI UTILIZATE ÎN INSIGNOLOGIA ROMÂNEASCĂ „STEAUA ÎN CINCI COLȚURI”

Alexandria 1-2 septembrie 2007

Pentagrama este un simbol transcultural, ce se găsește în cultura hindusă, greacă, romană, babiloniană etc. În ultimul secol ea a fost legată de trei mari concepte: *Satanism, mișcarea Wicca și Francmasonerie*.

Pe lângă acestea **pentagrama**, ca stea în cinci colțuri, de culoare roșie a fost utilizată intens în doctrina comunistă, fără însă a-i da prea mare interpretare teoretică.

Comuniștii nu au utilizat **pentagrama** în sine, ci conturul exterior, care de fapt seamănă cu steaua cu cinci colțuri. Preluată direct de la sovietici, steaua în cinci colțuri colorată în roșu începe să fie utilizată în insignele românești imediat după cel de al doilea război mondial. Astfel, la un moment dat, piloții militari români purtau insigna piloților sovietici, insignă adoptată ulterior și de armata română (foto1).

Dar de fapt ce simbolizează steaua roșie în cinci colțuri (am să o numesc simplu stea roșie) pentru comuniști? Răspunsul l-am găsit în poezia „*Stema țării*” scrisă de Nina Casian, poezie ce era tipărită pe primele pagini ale Cărții de citire. Era descrisă stema țării (adoptată prin Constituția din 1948. foto2) și modificată prin cea din 1952 (foto3). Poezia se încheia cu versurile:

Dar steluța cea de sus
Oare ce-o avea de spus?
Socialismul, spune ea,
Se clădește-n țara mea.

Simplu, nu-i așa?

După anii 1948, steaua roșie a fost adoptată ca însemn al Forțelor Armate, cu mici modificări și adăugiri. Cum arată acest însemn se observă în foto4; steaua (pentagrama), este puțin deformată, în sensul măririi unghiurilor colțurilor stelei; colțurile sânt din email roșu, se continuă spre centru cu o coroană circulară galbenă, iar cercul din centru, albastru, formând astfel tricolorul românesc (o cocardă stelată); în cercul albastru sânt inițialele RPR.

Aceste însemne s-au utilizat la coifură dar și la majoritatea insinelor de *specialist de clasă*.

Același însemn, dar fără să fie colorat s-a utilizat la realizarea insinelor *militar de frunte* ale anilor 1950 (foto5,6,7).

Steaua complet roșie, peste care este aplicată stema țării din metal galben, s-a folosit și ea, dar mai puțin (foto8). Utilizarea cea mai largă a stelei roșii s-a făcut în realizarea insinelor acordate *fruntașilor în muncă*; diversitatea acestor insigne este foarte mare, pentru că s-au acordat tuturor treptelor din structura economică, culturală, sportivă ș.a.m.d.

La unele insigne se utilizează forma normală a pentagramei (foto 10-13), la altele se utilizează pentagrama deformată (foto 14-21); se utilizează steaua roșie simplă (foto 10, 15, 17) sau steaua roșie cu centrul desenat (foto 9, 11, 13, 18).

Steaua roșie este folosită și la realizarea insinelor de *cruce roșie*: dar existând deja consacrată culoarea roșu pentru cruce s-a ajuns la concluzia ca steaua să fie...albă! (foto20) sau să se realizeze alt desen de separare al culorilor (foto19). S-a utilizat și ca stea roșie simplă (foto 21).

În insignele din *sport* s-a utilizat steaua simplă (foto22) și desenul de pentagramă deformată, cu desen în centru (foto23, 24, 25).

Mai puțin utilizată a fost steaua la realizarea insinelor pentru *sindicat* (foto 26, 27).

La insigna pentru *turism* (foto27) steaua este realizată din metal alb sau galben, funcție de clasă.

Un lucru este foarte interesant la utilizarea acestei stea roșie în insignografia românească pe perioada comunistă: cu toate că reprezintă socialismul, comunismul, ea nu a fost utilizată în realizarea

de insigne partidului sau ale tineretului comunist.

Din multitudinea de insigne ale **pionierilor**, una singură utilizează steaua roșie (foto28).

Foto1

Foto 2

Foto 3

Foto 4

Foto 5

Foto 6

Foto 7

Foto 8

Foto 9

Foto 10

Foto 11

Foto 12

Foto 13

Foto 14

Foto 16

Foto 17

Foto 18

Foto 19

Foto 20

Foto 21

Foto 22

Foto 23

Foto 24

Foto 25

Foto 26

Foto 27

Foto 28

Foto 29

MARIN CRIȘU
Membru al Secției Brașov a
Societății Numismatice Române

REALIZĂRI PERSONALE, ÎN INSIGNOGRAIFA AUTOMOBILISTICĂ

Alexandria 1-2 septembrie 2007

Din copilărie și până în prezent m-au fascinat timbrele.

Filatelica careia i se spune că este „Regina Pasiunilor”, cu mulți ani în urmă m-a adus la trei subiecte: Copilul; Portretul singular și Automobilul. Pentru fiecare dintre ele am ajuns să realizez exponate care au participat la expoziții cu palmares.

Materialul colecționat la fiecare subiect, timbre; plicuri; întreguri poștale; maxime filatelice, ilustrate; ștampile etc. mi-au adus un volum important de informații pe care am hotărât să le valorific și să le fac cunoscute și altora.

Pentru tematica automobilism am încercat și continui să colecționez tot ce se poate găsi cu acest subiect de la timbre și cărți poștale; insigne; medalii și jetoane și terminând cu minimodele scara 1:18.

Insignele reprezentând automobilul sânt deosebit de interesante, prezentate în variate modele multe având o cromatică atrăgătoare.

Gândul ca o insignă să aducă un plus de informație m-a făcut să încerc să realizez practic acest model care pe lângă anul de fabricație și denumirea automobilului să ofere privitorului posibilitatea de a-l vedea reproduș cât mai fidel ca imagine.

Mergând mai departe cu ideea cred că la date de mai sus s-ar putea adăuga și sigla automobilului. De aceea consider că această formă de insignă este cea mai adecvată pentru realizarea unor piese care

necesită un volum mare de informații cum sânt și cele din tematica automobile. Este o încercare ea poate fi apreciată, poate fi acceptată sau poate fi respinsă.

Exponatele prezentate conțin un număr de 120 de insigne care fac parte dintr-o cronologie relativ sumară a evoluției automobilului, cronologie care până în prezent cuprinde un număr de 300 de piese.

Consider că pentru a realiza o informare satisfăcătoare a privitorului numărul de insigne cu această temă ar trebui să fie dublat sau chiar triplat. De ce fac această afirmație? Datorită faptului că de la primul automobil realizat în 1886 și până în prezent s-au construit 21700 de modele într-un număr de 600 de mărci de fabricație. Aceste mărci sânt deținute de 46 de țări constructoare. În lume există peste 200 de firme ce reprezintă sau comercializează automobile.

Referitor la istoria automobilului care este de fapt scopul acestui exponat, vă pot spune că ea poate fi ușor împărțită în patru perioade de evoluție după cum urmează:

- 1- Strămoșii – automobile create în perioada anilor 1886 – 1904;
- 2- Veteranii – automobile create în perioada anilor 1905 – 1919;
- 3- De altă dată – automobile create în perioada anilor 1920-1945;
- 4- Contemporane – automobile create după 1945.

În prima perioadă automobilul n-a trecut prin prea mari prefaceri. Mașinile realizate în această perioadă stau la loc de cinste în muzee din întreaga lume.

A doua perioadă, cea a „Veteranilor” însă poate fi socotită ca o perioadă de tranziție către perioada imediat următoare care a fost macat de explozia industrială.

A treia perioadă este socotită drept cea mai extraordinară din întreaga istorie a automobilismului. În această perioadă s-a descoperit și s-a inventat aproape tot ce există și astăzi .

Perioada „Contemporană”, desacralizează automobilul care până atunci reprezenta un apanaj al celor mai avuți, și începe cu succes producția de mare serie a acestuia schimbându-i statutul. Acum automobilul devine accesibil unui număr mult mai mare de utilizatori, dovedind o utilitate imediată în utilizarea lui în majoritatea domeniilor de activitate.

Desigur la această oră această clasificare în patru perioade de evoluție, trece printr-o perioadă de discuții cu argumente pro și contra care în final vor conduce spre o nouă clasificare a perioadelor de existență a acestei minunate creații a minții omenești.

Personal consider că este necesară o a cincia perioadă și că trebuie rediscutată perioada a treia 1920-1945.

Revenind la insigne, constat că diversitatea acestora din punct de vedere al realizării lor a crescut și sânt convins că va crește grație marilor progrese din toate compartimentele tehnicii.

STRĂTILĂ MINA
Bârlad

INSIGNA DE AVIAȚIE „VULTURUL CU PICĂTURA DE SÂNGE ÎN CIOC”

Alexandria 1-2 septembrie 2007

Insigna a fost executată de supraviețuitorii promoției 1943-București a Școlii de pilotaj. Emisă în 1946 pentru piloții escadrilei 78 Bombardament, flotila I-a pe avioane de tip Heinkell -111, în Baza I-a de Bombardament, prin comasarea mai multor escadrole.

Din promoția 1943 au plecat pe front în luptele de eliberare a Ungariei și Cehoslovaciei toată promoția de 21 de piloți, dintre care s-au mai întors doar 9 piloți. Aceștia au hotărât să scoată această insignă în număr de 21 de bucăți, urmând ca pentru cei decedați să se înmâneze insigna familiilor lor.

Comandantul escadrilei a fost Tevanean Garabet ce a fost șeful de promoție. Insigna prezentată în colecție a aparținut pilotului Mircea Voicu.

În anul 1946 toți cei 9 piloți au fost opriți de la zbor și trecuți în rezervă.

Ing. CONSTANTIN IONDA ȘERBAN

Membru al Secției Brașov a
Societății Numismatice Române

PRIMELE MEDALII CU TEMATICĂ RELIGIOASĂ DIN VALEA JIULUI

Alexandria 1-2 septembrie 2007

Stimați colegi de pasiune, înainte de face o descriere a acestor medalii am considerat ca fiind de datoria mea să vă prezint câteva aspecte legate de viața religioasă a Văii Jiului.

Spațiul cuprins între cele două Jiuri a fost locuit din cele mai vechi timpuri, mărturie a acestor afirmații stând descoperirile arheologice făcute în zonă.

Ca peste tot în lume unde sunt oameni și aici în Valea Jiului s-a făcut simțită nevoia hranei spirituale. Astfel cu ajutorul călugărilor de la sud de Carpați apar primele biserici ortodoxe în Valea Jiului. Prima atestare a unui lăcaș de cult ortodox din zonă datează din anul 1670, când este menționată biserica de la Câmpul lui Neag. Această biserică fiind construită de către călugării de la Mănăstirea Tismana.

Descoperirea marilor rezerve de cărbune din zonă în prima parte a secolului al XIX-lea, a adus cu sine un mare număr de muncitori specializați în minerit. Acești muncitori proveniți din întregul imperiu Austro-Ungar, prin multitudinea naționalităților cât și a confesiunilor religioase, au crea un adevărat mozaic etnic și religios al cărui liant reprezentat de munca grea din subteran a împiedicat apariția de disensiuni de ordin atât etnic cât și religios.

Pe lângă unele mici avantaje create aici pentru muncitori, cu scopul de a stabili forța de muncă, Societățile ce dețineau concesiunile miniere din Valea Jiului, au ajutat diferitele confesiuni religioase donându-le atât terenurile cât și unele sume de bani necesare construirii viitoarelor lăcașe de cult.

La un moment dat în perioada de început, religia predominantă a Văii Jiului a fost cea greco-catolică, viața spirituală fiind coordonată de vicariatul greco-catolic din Hațeg.

Astfel în Petroșani prima slujbă de rit romano-catolic a avut loc în data de 25 martie 1871, fiind oficiată de preotul din Hațeg. Din acest an comuna Petroșani va deveni parohie având în componență toate localitățile Văii Jiului.

În data de 2 februarie 1884 un incendiu distruge parțial parohia, dar cu un ajutor financiar important venit din partea domnului Talatschek Francisc, noul director al Societății Brașovene, în 10 februarie se reia oficierea slujbelor.

Doi ani mai târziu tot cu ajutorul aceleași societăți, la 15 august 1886, ora 17, în prezența episcopului se pune și se sfințește piatra de temelie a noii biserici. Biserica va fi terminată și sfințită în 13 iulie 1887.

În 13 iulie 2007 Parohia catolică din Petroșani a comemorat 120 de ani de activitate, momentul fiind marcat și de apariția unei medalii dedicate acestui eveniment.

Medalia poate fi descrisă astfel: este bătută din tombac aurit și are un diametru de 60 mm .

Aversul medaliei (foto 1) are în centru două ramuri de lauri ce se încrucișează în partea de jos și care la partea superioară se termină cu anii 1887-2007 ce marchează evenimentul. Între aceste ramuri într-o casetă plasticată de formă dreptunghiulară cu dimensiunile de 1,5/2,5 mm, este redată imaginea bisericii catolice din Petroșani. Sub casetă apare cifra 120. Atât cifrele cât și frunzele de laur sunt redată în relief.

Pe un brâu cu o lățime de 7mm, emailat de în culoare albă apare tot în relief, înscrisul bilingv „BISERICA ROMANO-CATOLICĂ PETROȘANI • PETROSZÉNY RÓMAI KATOLIKUS TEMPLÓM” . Brăul este mărginit pe exterior de un cerc metalic cu o lățime de 1 mm.

Reversul medaliei (foto2) are în caseta dreptunghiulară dintre ramurile de laur, imaginea Sfintei Varvara ocrotitoarea minerilor, ce a cărei hram îl sărbătorește această biserică.

Pe cercul de email alb de aceleași dimensiuni ca și cel de pe avers apare textul „SFÂNTA VARVARA SZENT BORBÁLA”. Textul în limba română este separat de cel în limba maghiară de cele două ciocane încrucișate ce simbolizează mineritul. Pe revers nu apar anii comemorativi.

A doua medalie despre care vom discuta a fost emisă de Parohia Ortodoxă Română Vulcan I, care anul acesta a sărbătorit 100 de ani de existență.

Deși viața religioasă de pe cursul Jiului de Vest este mult mai veche, aproape toate lăcașele de cult începând de la Livezeni și până la Câmpul lui Neag au aparținut Bisericii greco-catolice.

Abia către sfârșitul secolului al XIX-lea, când un important număr de muncitori au fost aduși din Munții Apuseni stabilindu-se la Vulcan, s-a pus problema organizării unei parohii ortodoxe aici. Primul preot care a slujit în Vulcan a fost părintele Avram Stanca dar trebuie menționat că la acea dată nu era înființată nici o parohie în localitate.

În 1907, în prima zi de după Rusalii, a luat ființă Parohia Ortodoxă Română Vulcan I, primul preot paroh fiind Sebastian Stanca fiul părintelui Avram Stanca.

Până în 1911 de Parohia Vulcan I au aparținut și filiile Lupeni și Aninoasa.

După primul război mondial, întors de pe front unde fusese înrolat ca preot militar, viitorul Mitropolit al Moldovei și Sucevei, Sebastian Rusan preot paroh în Vulcan din 1912, continuă demersurile începute înaintea războiului în vederea obținerii de fonduri necesare construirii unei biserici. Cu ajutorul Societății „Salgótorjan” , a Ministerului Cultelor, a directorului Societății Petroșani și nu în ultimul rând al credincioșilor se termină construcția bisericii în 1921, iar de Anul Nou 1922 se face o sfeștanie și are loc prima Sfântă Liturghie în noua biserică.

Din 1990 și până în prezent Parohia Vulcan I a este păstorită de părintele Nălboc Eugen.

Medalia dedicată celor 100 de ani de existență a Parohiei Ortodoxe Române Vulcan I are un diametru de 60 mm fiind confecționată din tombac aurit.

Pe aversul medaliei amplasat central, într-o capsulă plasticată de formă circulară este redată imaginea bisericii parohiale. Capsula are un diametru de 20 mm și este înconjurată de un brâu zimțat de culoare albastră cu o lățime de 5mm. La 1 mm de marginea exterioară a medaliei este un al doilea brâu circular cu o lățime de 3 mm tot de culoare albastră, format de un desen gen clepsidră. În spațiul

dintre cele două brâuri este textul: „PAROHIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ VULCAN I * 2007*”. Anul emiterii este separat de text prin două stelute plasate de o parte și de alta.

Reversul medaliei prezintă aceleași caracteristici în ceea ce privește cele două brâuri circulare de culoare albastră. În capsula plasticată fiind redată icoana Sfântului Ierarh Nicolae. Textul dintre cele două brâuri este următorul: „SFÂNTUL IERARH NICOLAE HRAMUL SFINTEI BISERICI ”. Textul are incluse două stelute care-l împart în două. Ambele texte atât cel de pe avers cât și cel de pe revers sânt de aceeași culoare cu cel două brâuri. Textele ca și brăurile ornamentale sânt redade prin procedeul incus.

Medalia Bisericii romano-catolice „ Sf. Varvara” din Petroșani

Aversul medaliei

Reversul medaliei

Medalia Bisericii Ortodoxe Române Vulcan I

Aversul medaliei

Reversul medaliei

DUMITRU PUȘCAȘU
Petroșani

NOI APARIȚII DIN SERIA DE INSIGNE A DRUMETILOR VETERANI

Alexandria 1-2 septembrie 2007

Stimați colegi!

Majoritatea dintre noi cunoaște mai mult sau mai puțin aceste insigne frumoase care dețin cel puțin două recorduri și anume: apariția lor se extinde pe o perioadă de 22 de ani și s-au bătut până în prezent 146 de variante .

În ultimii doi ani, de la precedenta comunicare prezentată la Tg. Secuiesc în 11.09.2005, inventarul acestora s-a îmbogățit. Prezentăm ca titlu informativ următoarele variante apărute la ediția a III-a – Pasul Vâlcău 1988:

1. Insigna cu chenar negru-câmp alb –floare galbenă;
2. Insigna cu chenar bleu-câmp alb –floare galbenă;
3. Insigna cu chenar negru-câmp verde –floare albă;
4. Insigna cu chenar roșu-câmp negru –floare albă;
5. Insigna cu chenar negru-câmp bleu –floare albă;
6. Insigna cu chenar alb-câmp alb –floare liliachie;

Pentru ediția a XIX-a Brădet 2004, s-a bătut o insignă în cinci variante de culoare a chenarului, având câmpul central alb, având pe le două flori de Garofiță de munte. Chenarele sânt în culorile roșu,verde, albastru, negru și galben.

Pentru ediția a XX-a Cinciș 2005, s-a bătut o insignă în cinci variante de culoare a chenarului, cu câmp central alb, pe care este redată o floare de Degetăruș galben, la culoarea chenarelor roșu, galben și negru, și roșie și chenarele verde și albastru.

La această serie mai apar două variante unicat, respectiv: chenar galben cu floare roșie și chenar albastru cu floare galbenă.

Pentru ediția a XXI-a Căprișoara 2006, s-a bătut o insignă în cinci variante de culoare a chenarului și care redă pe câmpul central alb, o floare de Măseaua Ciutei. Culoarele chenarelor sunt: roșu, verde, albastru, negru și galben.

Toate aceste insigne s-au bătut în tiraj limitat de numai 10 serii din fiecare și nu au fost confecționate la Monetăria Statului.

Pentru ediția a XXII-a Roșcani 2007, care va avea loc în ultima sâmbătă din luna septembrie, este preconizată baterea unei insigne în cinci variante de culoare, insignă ce va reda floarea și fructul de Măcieș și această insignă se va bate în funcție de solicitări și condiționat de achitare în avans a costului acesteia.

Situația pe ediții a acestor insigne este următoarea:

Ed. I-a – Buta 1986 – 9 variante;

Ediția a II-a – Lunca Florii 1987 – 8 variante;

Ediția a III-a – Pasul Vâlcan 1988 –
15 variante;

Ediția a IV-a – Parâng 1989 – 12 variante;

Ediția a V-a – Straja 1990 – 13 variante;

Ediția a VI-a – Pietrele 1991 – 11 variante;

Ediția a VII-a – Voievodu 1992 – 5 variante;

Ediția a VIII-a – Căprișoara 1993 – 5 variante;

Ediția a IX-a – Baleia 1994 – 5 variante;

Ediția a X-a – Gura Zlata 1995 – 5 variante;

Ed. a XI-a – Cascada 1996 – 5 variante;

Ed. a XII-a – Câmpul lui Neag 1997 – 6 variante;

Ediția a XIII-a – Groapa Seacă 1998 – 5 variante;

Ediția a XIV-a – Costești 1999 – 5 variante;

Ediția a XV-a – Gențiana 2000 – 5 variante;

Ediția a XVI-a – Râușor 2001 – 5 variante;

Ediția a XVII-a – Obârșia Lotrului 2002 – 5 variante;

Ediția a XVIII-a – Rânca 2003 – 5 variante;

Ediția a XIX-a – Brădet 2004 – 5 variante;

Ediția a XX-a – Cinciș 2005 – 7 variante;

Ediția a XXI-a – Căprișoara 2006 – 5 variante;

IOAN PARDOS
Vulcan

PRIMA INSIGNĂ SPORTIVĂ DIN VALEA JIULUI

Alexandria 1-2 septembrie 2007

Cu un peisaj mirific, Văii Jiului i-a fost hărăzită o îmbinare armonioasă a formelor de relief care încântă privirea.

Subsolul ascunde comori nebănuite, da romul în lăcomia sa, încă de la începutul exploatării cărbunelui a distrus și murdărit ceea ce a creat natura.

În acest sens, așezările din Valea Jiului în partea a doua a secolului al XIX-lea arătau deplorabil, lucru remarcat de marele istoric Nicolae Iorga, care a efectuat o vizită în zonă în anul 1900, sau în descrierile deosebit de plastice ale dr. Iacob Radu, vicarul Hațegului.

„... Nici un mare edificiu public, căci Petroșanii nu sânt oraș, ci numai un „nagy Köség”, adică o comună mai mare. Nici parc, nici sală de teatru, nici bibliotecă populară ... miezul târgușorului îl alcătuiește o stradă largă în care tina se tot subțiază cu apă, de o parte și de alta prăvălii proaste scot la uși și la ferestre mărfuri rele și scumpe...” spune Nicolae Iorga la 1900 în lucrarea „ Neamul românesc în Ardeal și Țara Ungurească”.

„ Petroșanii de azi nu mai e un sat liniștit de ciobani români, ci o Americă, o babilonie întreagă... Pe străzi neîngrijite și murdare, mișună fel de fel de neamuri ca să târguie din prăvăliile foarte dese marfa (dubioasă) îmbiată pe bani foarte scumpi.

... Dumineca după amiază când cu mic și mare, bărbați, femei și copii se adună pe la crășme cari neputându-i încape, se revarsă pe stradele înghesuite și împeștrite de tot felul de golani și bețivi care se ceartă, cântă, zbiară și înjură, de parcă sânt în iad și nu arareori ajunge la rând cuțitul sau revolverul ca să trimită pe cealaltă lume pe câte un nenorocit...” zice dr. Iacob Radu la 1913 în lucrarea „Istoria vicariatului greco-catolic al Hațegului”.

În această conjunctură, care în 1881 era mult mai rea decât cea descrisă Iorga la 1900 sau de dr. Iacob la 1913, ajunge la conducerea Direcției Minelor din Petroșani Ferencz Talatschek, ca l-a înlocuit pe Benes Gyla.

Intellectual rasat, având o personalitate puternică, profesor la Academia Minieră din SZELMECZ-BÁNYA, era un dușman neînduplecat al dezordinii și indisciplinei, iar localitatea Petroșani era un adevărat Turn Babel, unde muncitorii de diverse naționalități, fiecare având limba lui, religii diferite, făceau legea.

Singurul lucru ce îl aveau în comun acești oameni cu un grad de civilizație și o cultură reduse, era munca grea în mină, consumul exagerat de alcoolice și nesfârșitele bătăii terminate adesea cu omoruri, deci pentru binele urbei trebuia făcut ceva.

Pe scurt, Talatschek a conturat un parc (o zonă a lui există și în zilele noastre), a pus bazele unei fanfare, care de sărbători ținea concerte sau îi conducea pe ultimul drum pe angajații Societății, lucru valabil și astăzi; s-a implicat direct în terminarea lucrărilor de construcție a bisericii romano-catolice, iar în ceea ce ne privește a pus bazele primei Asociații de Tir din Valea Jiului, la Petroșani.

Gruparea sportivă nu a fost una de performanță, nefiind menționată nicăieri în istoria sportului, nici în România nici în Ungaria—țară care în perioada amintită îngloba și Valea Jiului. Singurele referiri la existența acestei asociații ne parvin dintr-un articol intitulat „Valea Jiului 1840-1926”, apărut în revista „Montanistică și metalurgie” nr. 5/mai 1927 paginile 5-6. De asemenea ne-a rămas și o splendidă insignă, care le-a fost atribuită doar membrilor fondatori.

Insigna este complexă, fiind compusă din trei elemente distincte suprapuse: la bază se află o panglică rips vere lungă de 185 mm și lată de 30 mm. Panglica este îndoită în două părți inegale: partea lungă fiind dedesubt are o lungime de 105 mm, iar cea scurtă pe care se află prinsă insigna are 80 mm.

Pe ambele capete panglica este ornată cu franjuri galbeni, metalici lați de 15 mm. Franjurii au o porțiune lată orizontală de 6 mm care este împodobită cu șapte romburi întregi și la capete jumătăți de romb. În centru fiecărui romb este un punct. De asemenea romburile sânt despărțite de câte două puncte.

Pe verticală, pe o lățime de 9 mm, se pot remarca 26 de fire metalice spiralate.

În zona de îndoire a panglicii este fixat sistemul de prindere a insignei -cel cu broșă- care este foarte rudimentar în comparație cu restul piesei.

Atât insigna propriu-zisă cât și franjuriile metalice sânt atașați prin coasere.

Insigna este compusă la rândul ei din două părți: o placă de bază aproximativ ovală, pe verticală, având dimensiunile 55/45 mm, pe margini cu ornamentații complexe.

Placa de bază este confecționată dintr-un metal alb (presupus argint).

Piesa centrală este confecționată dintr-un metal galben care contrastează plăcut cu placa de bază și are un diametru de 32 mm.

Pe coroana circulară emailată în negru având o lățime de 4 mm apare înscrisul: „ELSŐ ZSILVÖLGYI LÖVÉSZEGET” iar între două rozete *PETROSÉNI* sau „PRIMA ASOCIAȚIE DE TIR DIN VALEA JIULUI” *PETROȘANI*

În centrul piesei apare emailat în alb un pătrat cu latura de 7 mm, care reprezintă ținta. Pe țintă sânt marcate două cercuri concentrice, iar la mijloc, cu negru „musca”- în limbajul de specialitate - sau centrul țintei.

Încrucișate, sub țintă, sânt desenate două perechi de elemente distincte: două arme și două drapele.

Dacă armele sânt executate în metal, drapelele sânt mai complexe: pe hampa fiecăruia sânt prinse flamuri emailate în roșu - alb - verde și câte două panglici colorate în verde și roșu.

Piesa a fost executată la Budapesta în zece exemplare, dintre care șase exemplare le-au fost oferite membrilor fondatori ai asociației.

Trebuie să ținem cont că piesa a fost executată între anii 1881-1895, perioadă când Ferencz Talatschek s-a aflat la conducerea Direcției Minelor Petroșani, iar în perioada amintită Valea Jiului făcea parte din Imperiul Austro - Ungar.

Asemenea piese reprezintă „sarea și piperul” fiecărei colecții, pe care întotdeauna le prezentăm cu multă plăcere.

Prof. TIBERIU KELEMEN
Președintele Secției Numismatice Petroșani

INSIGNE CU SEMNIFICAȚII ECONOMICE ȘI ȘTIINȚIFICE DIN COLECȚIA MUZEULUI JUDEȚEAN DE ISTORIE ȘI ARHEOLOGIE PRAHOVA

Alexandria 1-2 septembrie 2007

Lucrarea prezintă insigne din colecția Muzeului Județean de Istorie și Arheologie Prahova reflectând domenii ale economiei și științei, care au cunoscut o amploare deosebită în primele decenii ale sec. XX, în România.

Insigna celui de al XIV-lea Congres al Camerelor de Comerț și Industrie

Camera de Comerț și Industrie este cea mai puternică asociație a mediului de afaceri din România, instituția creată la finele sec. XX, reunind în rândurile sale întreaga rețea de 42 de Camere de Comerț și Industrie teritoriale.

Autor, școala-atelier: neprecizate

Datare: 1913

Metal, tehnica: metal comun

Dimensiuni: L=36mm; l=28mm

Descriere: Emisiune cu ocazia celui de al XIV-lea Congres al Camerei de Comerț și Industrie, Iași, 1913.

Av.: Deasupra imaginea centrului orașului Iași, dedesubt, inscripția: AL XIV LEA CONGRES/ AL CAMERELOR DE/ COMERȚ ȘI INDUSTRIE/ IAȘI/19-20. MAI 1913; în colțul dreapta, jos, simbolurile Comerțului; marginal stânga, un muncitor industrial. Pe verso insigna era prevăzută cu ac de prindere.

Autor, școala-atelier: neprecizate

Datare: 1930

Metal, tehnica: metal comun aurit

Dimensiuni: L=33mm; l=22mm

Descriere: Emisiune la semicentenarul Asociației Generale a Farmaciștilor, 1930.

Av.: Formă de scut francez având în treimea superioară simbolurile Farmaciei; sub acestea inscripția: CONGRESUL/ ASOCIAȚIEI GENERALE/ A FARMACIȘTILOR/ DIN ROMÂNIA/ LA/ JUBILEUL DE 50 DE ANI/1880 – 1930. Pe verso, ac de prindere.

Este de semnalat importanța care se acordă în România, dar și României privitor la acest nou domeniu al informării prin radio; Radiodifuziunea Română începându-și activitatea cu numai doi ani în urma (1928) apariției acestei piese.

Autor, școala-atelier: neprecizate

Datare: 1930

Metal, tehnica: metal comun; emailat

Dimensiuni: D=25mm

Descriere: Emisiune ocazională de la două expoziții internaționale de radio și aerchimie, București, 1930.

Av.: Formă circulară; marginal inscripția: A I-ia EXPOZIȚIE INTERNAȚIONALĂ DE RADIO ȘI AERO-CHIMIE 1930/ BUCUREȘTI; în câmp, o stație, un aparat radio și o mască; fondul insignei este roșu iar inscripțiile și imaginile sânt conturate în alb și negru. Pe verso are ac de prindere.

Piesa documentează un eveniment important referitor la două domenii economice noi, care au cunoscut o dezvoltare susținută în domeniu în perioada 1930-1940.

Regele Carol al II-lea era cunoscut în epocă drept un pasionat pilot și un fervent susținător al acestor două domenii.

Autor, școala-atelier: neprecizate

Datare: 1931

Metal, tehnica: metal comun

Dimensiuni: D=25mm

Descriere: Emisiune la Expoziția Internațională de Aviație din București, 1931.

Av.: Formă circulară; în câmp inscripția: EXPOZIȚIA/ INTERNAȚIONALĂ / A.A.R.E./; deasupra, un avion; dedesubt, un autoturism; în stânga BUCUREȘTI/1931. Pe verso are ac de prindere.

Domeniul medicinei și al farmaciei se bucură de un deosebit prestigiu, de la înființarea acestor fiind legate nume sonore, de la sfârșitul sec. al XIX-lea: Carol Davila, Nicolae Cretulescu, etc.

Autor, școala-atelier: neprecizate

Datare: 1932

Metal, tehnica: metal comun; emailat

Dimensiuni: D=24x12mm

Descriere: Congresul IX Internațional de Istorie a Medicinii, București, 1932.

Av.: Formă ovală; deasupra, simbolul medicinei despărțind anul 19-32; dedesubt, inscripția: IX CONGRES/ INTERNAȚIONAL/ IST.MED./ BUCUREȘTI; fond albastru-cobalt iar imaginile și inscripția conturate cu argintiu. Pe verso are ac de prindere și inscripția „CERBU”.

Prima asociație a automobilistilor din țara noastră este înființată în 5 aprilie 1904, la puțin timp de la apariția automobilului în România (1900); în ianuarie 1909 este recunoscută oficial de statul român; în anul 1914 Automobil Clubul Român își schimbă statutul și denumirea în Automobil Club Regal Român (ACRR) și timp de 33 de ani Regia României au deținut funcția de președinte de onoare al ACRR; în 1967 revine la numele inițial Automobil Clubul Român (ACR), după 63 de ani de existență.

Bibliografia de specialitate consultată (Bogdan Stambuliu-Catalog de licitație, Lousane 2004) menționează două tipuri de insigne ale acestor asociații; piesa prezentată modestă ca dimensiune are scrise elementele ce o apropie ca semnificație de cele prezentate în bibliografie; foarte probabil este o variantă de insignă a unor filiale locale ale ACR.

Autor, școala-atelier: neprecizate

Datare: 2/4 sec. XX

Metal, tehnica: metal comun; email policrom

Dimensiuni: L=15mm; l=11mm

Descriere: Emisiune a Societății Automobiliste Române, 2/4 sec. XX.

Av.: Formă de scut; în câmp, pe azur, acvila cruciferă, neagră, având peste tot, coroana regală; sub aceasta, inițialele SAR; în vârful scutului, culorile naționale românești. Pe verso are plăcuță de prindere.

Prima cursă de automobile din România are loc pe traseul București-Giurgiu-București (120 km), în 1904; România a fost printre primele țări din lume care au organizat concursuri auto, după Franța, SUA, Germania, Italia și Austria.

Autor, școală-atelier: neprecizate

Datare: 2/4 sec. XX

Metal, tehnica: metal comun; email policrom

Dimensiuni: D=18mm

Descriere: Emisiune a Uniunii Conducătorilor de Automobile din România, 2/4 sec. XX.

Av. Formă circulară; marginal, inscripția: UNIUNEA CONDUCĂTORILOR DE AUTOMOBILE DIN ROMÂNIA; în câmp, pe un fundal tricolor, inițialele: UCAR. Pe verso are ac de prindere și inscripția „CERBU”.

TATIANA RISTEA,
Muzeul Județean de istorie și arheologie
Prahova

INSIGNE CU SEMNIFICAȚIE POLITICĂ DIN COLECȚIA MUZEULUI JUDEȚEAN DE ISTORIE ȘI ARHEOLOGIE PRAHOVA

Alexandria 1-2 septembrie 2007

În actuala comunicare prezentăm șase insigne românești, piese emise în intervalul anilor 1906-1938. Sânt însemne aparținând unor instituții importante ale statului român (parlament, partide politice sau societăți patronate de aceste instituții). Menționăm că în cazul a trei exemplare (miniatura insignei de senator 1905-1906; insigna-medalion a Societății „Vatra Luminoasă” și medalionul partidului „Totul pentru țară”), piesele respective, pe lângă semnificația lor inițială, au o valoare deosebită determinată de raritatea lor.

Piesele vor fi prezentate în succesiune cronologică.

Miniatura insignei de senator a Parlamentului Regatului României, 1905-1906

Caracteristicile stilistice ale piesei sânt relevante pentru contextul jubiliar în care această piesă a fost emisă; este cunoscut faptul că anul 1906 a fost dominat de sărbătorirea a două evenimente importante, din perioade diferite. Sărbătorirea a 1800 de ani de la cucerirea Daciei de către romani a coincis cu împlinirea a 40 de ani de domnie a regelui Carol I. Au fost emise în ideea sărbătoririi acestor două evenimente un număr impresionant de medalii, plachete, decorații, insigne.

Autor, școală-atelier: neprecizate
 Datare: 1913
 Metal, tehnica: metal comun
 Dimensiuni: D = 27mm
 Descriere: Emisiune cu ocazia sărbătorii a 1800 de ani de la cucerirea Daciei de către romani și a 40 de ani de domnie a regelui Carol I.

Av.: Legendă circulară: IMPERATVL TRAIAN – REGELE CAROL I; în câmp, capetele alăturate ale împăratului Traian și regelui Carol I, pe două ramuri de laur; deasupra și dedesubt anii 106-1906 și inscripția ROMÂNIA;

Rev. : deasupra, marginal, semicircular, două mănunchiuri de fasce încrucișate pe un ram de laur și stejar; în stânga poanson cu titlul argintului: 950 o/oo; în dreapta numele gravorului: RESCH. Pe revers este prevăzută cu un ac de prindere. Piesa este surmontată de acvila cruciferă, aurită;

Insigna medalion a fundației „VATRA LUMINOASĂ”

Fundația „VATRA LUMINOASĂ”, a fost înființată la inițiativa reginei Elisabeta cunoscută și sub pseudonimul literar Carmen Sylva, în anii 1905-1906; aici, în pavilioanele societății prin donații ale oamenilor politici importanți – bănci, societăți petroliere – din acea perioadă, s-a reușit construirea unei colonii din 58 de case, unde nevăzătorii locuiau, se instruiău (în alfabetul Braille) și desfășurau o activitate specifică dezabilității lor; inițial regina intenționa să strângă aici toți orbii din țară dar nu a reușit. În București fiind cazați numai 80 dintre aceștia. Organizată după modelul Institutului pentru orbi din Neuwied fundația, condusă de un consilier și un director numit de regină, avea 70 de filiale în țară. Era a funcționat până în anul 1944, ca un complex de instituții: școală, ateliere, locuințe.

Autor, școală-atelier: neprecizate
 Datare: 1908
 Metal, tehnica: metal comun; email; bronz
 Dimensiuni: medalion D = 27mm; plăcuța de susținere: l = 40mm
 Descriere: Emisiune a Societății „VATRA LUMINOASĂ – REGINA ELISABETA”, 1908

Av.: Bustul reginei Elisabeta, spre stânga, pe două ramuri de laur;

Rv.: Inscripția „VATRA LUMINOASĂ – REGINA ELISABETA” pe un filacteriu timbrat de coroană regală; dedesubt, un braț susținând un opaiț luminând în față un bust de nevăzătoare; în fundal, raze; placa de susținere triunghiulară emailată mov, cu inițiale înlănțuite, aurite: VL. Pe verso este montat un ac de prindere

Insigna TINERETULUI NAȚIONAL ROMÂN ȚĂRĂNESC

Este însemnul acestui partid, creat în România în anul 1926 prin fuziunea P.N.Român din Transilvania, condus de Iuliu Maniu și Partidul Țărănesc din Vechiul Regat, condus de Ion Mihalache.

Autor, școala-atelier: neprecizate

Datare: 2/4 sec. XX

Metal, tehnica: bronz și email;

Dimensiuni: L = 22mm; l = 15mm

Descriere: Emisiune a Organizației de Tineret a partidului Național Țărănesc Român Sector II Negru. v.: Formă romboidală cu înălțimea pe verticală.

Marginal, inscripția: TINERETUL NAȚIONAL ROMÂN ȚĂRĂNESC; în câmp, continuarea inscripției: SECTOR II NEGRU; fondul verde iar inscripțiile sânt conturate cu azuriu.

Rv.: Plăcuță de prindere.

Insigna PARTIDULUI LIBERAL

Această piesă ce reprezintă însemnul Partidului Național Liberal cu simbolul electoral al acestei formațiuni politice, a fost executată la Școala-atelier din alamă. Piesa de formă circulară are un diametru de 33mm.

Autor, școala-atelier: neprecizate

Datare: 2/4 sec. XX

Metal, tehnica: alamă

Dimensiuni: D = 33mm

Descriere: Emisiune a Partidului Național Liberal.

Av.: În câmp în prim plan, un țăran, în picioare, salutând; în jur un lan de grâu; în fundal, soare răsărind; marginal, deasupra, inscripția: TRĂIASCĂ PARTIDUL LIBERAL.

Rv.: Ac de prindere.

Insigna CERCETAȘII ROMÂNIEI

Piesa prezentată era un însemn purtat de un comandant de rang mai mic, în timp de pace, al societății „Cercetașii României”; este realizată foarte probabil în jurul anului 1930. În câmpul piesei se regăsesc simboluri ale cercetașiei prezentate și pe alte piese ale acestui domeniu cum ar fi: insigna de comandant din războiul din 1916-1919 sau Virtutea cercetășească ce avea trei grade.

Autor, școala-atelier: neprecizate

Datare: 2/4 sec. XX

Metal, tehnica: metal comun argintat.

Dimensiuni: D = 41x30mm

Descriere: Emisiune a Societății „CERCETAȘII ROMÂNIEI”.

Av.: Formă ovoidală. Marginal, dedesubt, inscripția: CERCETAȘII ROMÂNIEI; deasupra, marginal, motiv în formă de meandru și un buchet de ramuri de lauri; în câmp, pe un fascicul de raze, acvila în zbor, ținând în gheare scutul cu simbolul cercetășiei: o floare de crin.

Rv.: Ac de prindere, și simbolurile A/00001.

Medalionul Partidului „TOTUL PENTRU ȚARĂ”

Piesa este un medalion cu însemnele Partidului „TOTUL PENTRU ȚARĂ”, emis în 1938; și în acest caz, caracteristicile piesei sânt elocvente pentru ideologia și modul de acțiune al acestui partid de extremă dreaptă din România a cărui denumire a cunoscut modificări; astfel în perioada 1924-1930 s-a numit: „Legiunea Arhanghelului Mihail”; 1930-1934: „Garda de Fier”; din 1935 se va numi „Totul pentru Țară”. Evoluția denumirii acestui partid este înscrisă și pe exemplarul prezentat: LAM-; este o piesă extrem de rară, menționată în catalogul de licitație întocmit de Bogdan Stambuliu cu „RRR”.

Autor, școala-atelier: neprecizate

Dată: 1938

Metal, tehnica: metal comun; email .

Dimensiuni: D = 19mm

Descriere: Emisiune a Partidului „TOTUL PENTRU ȚARĂ”, 1938

Av.: Formă circulară, deasupra o cruce având între brațe harta României Mari, cu traseul fluviului Dunărea, marcat; în interiorul hărții deviza: SĂ FACI CĂPITANE / O ȚARĂ CA SOARELE / SFÂNT DE PE CER; deasupra inițialele legate: LAM; dedesubt anul: 1938; marginal, între brațele crucii, raze; cu anou, harta și crucea de culoare verde.

ELISABETA SAVU,
Muzeul Județean de istorie și arheologie
Prahova

MAREȘALUL ARMATEI ROMÂNE ALEXANDRU AVERESCU

S-a născut la 9 martie 1859 și a murit la 3 octombrie 1938. Fiu al Buzăului de unde a plecat îmbrățișând cariera militară. Școlit în toate treptele militare în țară și străinătate unde a obținut calitative de excepție. În cariera sa a ocupat diferite funcții militare și civile după primul Război Mondial.

În viața civilă a fost publicist, academician și om politic, ministru de mai multe ori, consilier al Consiliului de Coroană și erou național.

A făcut studii militare la Torino, a fost comandant al Școlii Superioare de Război atașat militar al României la Berlin și șeful Statului Major al armatei române.

În primul Război Mondial, a ocupat funcția de Comandant al armatei române împreună cu generalul Constantin Prezan de la Mărășești pe aliniamentul: Galați – Nămolosa – Mărăști – Mărășești - Oituz, unde în vara anului 1918 prin lupte aprige au distrus armata germană salvându-ne astfel de la capitularea în fața armatei invadatoare.

După această mare victorie a armatei române, au fost invitați reporteri, fotografi și istorici din

diferite țări pentru a vedea munții de cadavre ale militari căzuți din ambele tabere în acest război nimicitor, care au fost adunate la sud de gara Mărășești, fapt ce a uimit lumea întreagă.

Plecată din sufletul ostașilor români, înflăcărata chemare „PE AICI NU SE TRECE”, a dus la suprema victorie apreciată de Guvernul României refugiat la Iași unde se afla și regele Ferdinand I, care a condus operațiunile militare de la Mărășești.

După acest război devastator s-a realizat visul de aur al românilor, făurirea României Mari. Generalul Alexandru Averescu și generalul Constantin Prezan (1861-1943), cei care au dus armata la victorie au fost avansați la gradul de mareșali de către regele Ferdinand I.

Cu ocazia aniversării a 15 ani (1976-1991), de la înființarea Secției Numismatice de la Casa Centrală a Armatei, azi Cercul Militar Național, a emis o medalie Având pe avers busturile celor trei mareșali ai Armatei Române : Alexandru Averescu; Constantin Prezan și Ion Antonescu, într-un tiraj de 25 medalii din argint 800 ‰ și 50 de exemplare din tombac, iar pe revers este Mausoleul de la Focșani, reprodus pentru prima oară pe o medalie. Medalia are un diametru de 60 mm.

Cu ocazia aniversării a 135 de ani de la nașterea Mareșalului Alex. Averescu, buzoienii au marcat acest moment prin baterea unei insigne cu efigia Mareșalului, pe email roșu, galben și albastru, culorile drapelului țării noastre. Sub bust apare textul gravat : 1859/1994/ MARESAL/ALEXANDRU AVERESCU. Deasupra bustului textul BUZĂU. Insigna din tombac, dimensiunile de 35/25 mm.

Col. (r) IOAN DOGARU
București

INSIGNA „POPPER” – ÎNSEMN ROMÂNESC ÎN ȚARA DE FOC

Iulius Popper (1857-1893), se numără printre cei mai controversați călători români. Unii îl consideră un explorator, alții un aventurier, ajungându-se până acolo încât să se afirme că ar fi făcut parte din „oculta” mondială.

Născut la București unde a urmat studiile primare și liceale, și-a desăvârșit studiile la Școala Politehnică din Paris unde obține diploma de inginer. După un scurt stagiul la construcția Canalului de Suez a întreprins o lungă călătorie în China, India și Japonia, pentru ca în anul 1881 se reîntoarce pentru puțin timp în țară. Urmează din nou o călătorie în Japonia și China, neocolind Siberia, după care pleacă în America, la New Orleans.

Urmează Cuba și Brazilia, după care organizează o serie de expediții în Argentina, începând explorarea Țării de Foc. Aici, inginerul român este cuprins de „febra aurului” organizând nu mai puțin de cinci centre miniere, pentru aceasta mobilizând membrii triburilor locului pe care îi plătea în aur, cu monede proprii. De asemenea, Iulius Popper a inițiat un serviciu poștal propriu editând mărci poștale cu putere de circulație.

În prezent, atât „monedele Popper”, cât și timbrele sunt rarități bine cotate la licitațiile de profil, piesele respective fiind râvnite de marii colecționari ai lumii. Pentru prima dată semnalăm existența unor insigne bătute de Popper în Țara de Foc, care până în prezent nu au fost studiate de specialiștii din România. Pentru a afla amănunte despre cele două „monede Popper” am studiat o amplă bibliografie argentiniană și franceză. În trei dintre articolele vremii apărute în două ziare din Buenos Aires se menționa că : „Popper căutătorul de aur și-a însemnat muncitorii care lucrau pentru el la Tierra del Fuego, cu plăcuțe de aur agățate cu un ac în piept”. Practic, după descrierea plăcuțelor acestea erau adevărate insigne. Informația era o noutate absolută, dar lipsea insigna respectivă.

Am purtat o amplă corespondență cu diverse muzee care aveau în patrimoniu monede, și mărci poștale „Popper”, dar în zadar. Am cercetat corespondența lui Iulius Popper purtată cu Vasile Alexandrescu – Urechia care se află într-o bibliotecă din Galați, dar nu am găsit nici măcar un reper care să mă conducă la certitudinea că Popper ar fi „bătuț” vreo insignă. M-am adresat unor biografi ai lui Popper, unor documentariști specializați în Țara de Foc dar tot nu am dat de urma insignei în cauză.

Surpriza s-a ivit dintr-un catalog a unei licitații organizate la Londra, licitație care a pus în vânzare pe lângă multe alte piese și o plăcuță de aur, în greutate de 1,3gr. care avea pe spate lipit un ac. Pe plăcuță era ambutisat un cerc în care era înscris „CARMEN SYLVA –1891”. Popper „botezase” locurile unde a făcut prospecțiuni cu nume și locuri românești, așa explicându-se și apariția numelui reginei pe insignă, ca și pe ștampilele poștale ale „țării” Popper. Din păcate, posibilitățile financiare nu mi-au permis să particip la licitație, prețul de pornire al acesteia fiind de 600 lire sterline. Licitația a fost deschisă așa că am aflat că insigna în cauză a fost adjudecată de proprietarul unui magazin de numismatică din Tokio, cu suma de 850 de lire sterline.

În atare condiții am căutat să aflu dacă în țară se găsește vreo insignă „Popper”. M-am documentat la Biblioteca Academiei și la numeroși numismați de marcă din România, dar din păcate aceștia din urmă nu știau nimic de vreo asemenea insignă.

După mai bine de un an de la primele investigații am aflat de la un bătrân colecționar din Târgu Mureș că în anul 1955 a primit de la miliție, printre alte piese de aur, pentru expertizare și o presupusă insignă „Popper”. La inventar, a notat-o drept „Plăcuță de aur cu ac. Origine necunoscută.” În atare situație am căutat să aflu unde a ajuns „plăcuța”. Din inventarele existente, rezultă că aceasta s-a dat la topire și valorificare către „Cooperativa Bijuteria”. În România nu mai avem cunoștință de o altă insignă de acest gen. În schimb, din întâmplare, am dat de urma unei insigne „Popper” în Danemarca care era prezentată a fi drept „mărturie de botez”. Piesa era expusă în vitrina muzeului orașenesc și aparținuse unei familii de evrei care avea o „ramură” și în România.

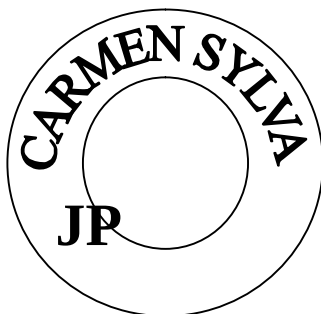
Menționăm că Popper era de naționalitate israeliană și provenea dintr-o familie foarte numeroasă. La începutul acestui an, am cerut relații despre „insigna Popper” cumpărată de negustorul japonez. Am aflat că aceasta a fost expertizată de marele numismat Lecointe după care a fost cumpărată cu

suma de 5500 dolari de către un magazin de specialitate din München. De aici , pentru suma de 6000 de dolari a ajuns în proprietatea unui patron de cazinou din Oklahoma, care a expus-o într-o vitrină din sala de jocuri împreună cu trei „monede Popper”.

La sfârșitul anului trecut am mai dat de urma încă a unei insigne. Existența acesteia ne-a fost semnalată de colecționarul german Kraus Krakauer. Acesta ne-a informat că a văzut această insignă la un mare târg de numismatică din Italia. Era pusă în vânzare pentru suma de 3000 de euro de un renumit comerciant de piese de numismatică și filatelie din Portugalia.

Cu sprijinul unor experți în materie din străinătate și pe baza unor documente am încercat să „citesc” această insignă. În primul rând a fost „bătută” cu un ciocan gravat manual, fapt atestat de centrarea diferită a celor trei monede. Tirajul a fost foarte mic, deoarece din documente și presa vremii rezultă că în Tierra del Fuego, pentru Popper nu lucrau decât 60 de băștinași. Având în vedere legăturile foarte strânse ale lui Popper cu țara rezultă că a trimis la București câteva insigne, așa cum a făcut cu monedele și mărcile poștale. Având în vedere aceasta, precum și faptul că băștinașii care au primit aceste insigne nu aveau simțul teaurizării, ca să nu mai vorbim de simțul colecționării, precum și procentul pierderi în timp, domnul Istvan Cségö, evaluator la o mare casă de licitație din America estimează că în prezent mai există cel mult cinci piese, dintre care trei le-am depistat. „Insigna Popper” este cea mai scumpă și rară insignă din lume, care nu încorporează pietre prețioase. O asemenea insignă este „vânată” de marii colecționari ai lumii, existând realul pericol de a se „crea” replici care să fie vândute drept originale, lucru foarte ușor de făcut mai ales că pentru experți lipsesc piesele martor, ca și descrierea amănunțită a insinelor originale.

M-am străduit să reproduc cât mai fidel insigna respectivă. În desenul meu (fig.1), liniile sunt ferme, originalul deosebindu-se deoarece contururile sunt neregulate, insigna fiind realizată prin lovire într-o placă de aur foarte subțire cu un ciocan care are gravat „negativul” insignei.

Schița autorului

DUMITRU TOMA
Brașov

INSIGNELE SOCIETĂȚII DE LUNTRIȘOARE „REGATTA” ÎNFIINȚATĂ LA TIMIȘOARA ÎN ANUL 1864

Un grup de studenți entuziaști întorși acasă de la studii, din Europa vestică și care au fost captivați de pasiunea canotajului, împreună cu oameni umblați prin lume, cu sprijinul sponsorilor, respectiv familiile : Brandl, Török, Uhrman, Goldner și Pendl înființează o asociație sportivă, construind inițial prima barcă sportivă din lemn și amenajând și locația Clubului Regata, pe un braț al Canalului Bega, de fapt Canalul morii (astăzi str.Pestalozzi).

Numele clubului provine din Europa de vestică și centrală unde competițiile nautice se reuniau sub numele generic de Regate. Prima clădire a clubului este semnalizată prin 1900 în Planul de regularizare a Canalului Bega; în 1905 clădirea clubului este mutată lângă Podul Traian din cauza lucrărilor de regularizare din cartierul Fabrică.

Ulterior asociația primește teren în amonte de Podul Mitropolit Șaguna (actualul Laborator al Facultății de Hidrotehnică) și între 1910-1912 pe baza proiectului întocmit de arhitectul Laszlo Szekely (membru al asociației, arhitectul șef al orașului Timișoara) se construiește un complex de imobile (fig.1), cu sediul asociației având: (a) clădirea principală cu două etaje fiind utilizată ca și hotel, restaurant și salon de reuniuni pentru comercianți și protipendada timișoreană;

(b) hangarul bărcilor,vestiare și atelier de reparații; (c) adăpost pentru căruțe și grajduri, asociația autofinanțându-se.

După primul război activitatea asociație este redusă, iar autoritățile locale rechiziționează clădirea principală pentru a înființa un internat pentru cei 145 de elevi români din Banatul Yugoslav și Valea Timocului plus 15 bursieri din Vechiul Regat și 53 de bursieri de la Politehnica Timișoara, bursieri ai primăriei în anii 1920-1921, clădirea fiind în administrația de Eforie Școlare.

În schimbul clădirii rechiziționate Asociația „REGATTA - ÎNAINTE” primește de la autoritățile locale bani și teren în aval de Podul Traian la 150m peste drum de Spitalul CFR, construindu-și hangarul pentru bărci, ponton pe malul Canalului Bega, vestiare, birouri, terenuri de handbal și ștrand după 1920.

În 1923 Internatul pentru băieți a fost preluat de primărie avea un capital de 273431 lei. Primăria retrocedează în 8 decembrie 1924 Eforiei Școlare, internatul pentru care se plătea o chirie de 50.000lei anual, Asociației sportive „REGATTA – ÎNAINTE”.

Internatul trece în 26 iunie 1926 în proprietatea Reuniunii Femeilor Române, care la rândul său primește teren situat între actuala Facultate de Medicină (fosta clădire Banatia seminar Catolic) și Căminul de ucenici clădirea avea 4 etaje și a fost dat în folosință în anul 1932, fiind și astăzi cămin studențesc.

În clădirea solidă a hangarului de bărci în 1930 se instalează Automobil Clubul Regal Român Banat – Crișana, iar în 1948 se

amenajează terenul de sport al Școlii Medii Tehnice de Cultură Fizică și Sport, iar o parte a hangarului se predă artiștilor plastici (sculptori) funcționând cu această destinație până nu demult.

Paralel cu alte cluburi în 1930 se înființează Clubul German de Canotaj din inițiativa bancherului Johan Schmaller ajutat de Erich Metzenrath, Dr. Josef Philips, Dr. J.Riess, Anton Knopf, Adam Herzog, P. Lindacher, închiriind un teren în amonte de Podul Episcopilor, construind un hangar de lemn cu acoperiș semicilindric; de asemenea s-a amenajat un parc a cărui desen a fost preluat și se regăsește și astăzi în Parcul Rozelor (fig.2). Clubul a primit din Germania 5 schifuri mărindu-și astfel numărul de membrii, ajungând ca în anul 1939 să aibă 114 membri.

De la Clubul german de canotaj, Asociația sportivă „Înainte” preia barca 4+1 clinuri „BRUNHILDE”, după 1953 barca este folosită de clubul sportiv „ȘTIINȚA” iar din 1956 de Școala Sportivă nr.2 Timișoara.

MĂRTURII ÎN METAL ALE PRIMEI SOCIETĂȚI DE REGATE

Prima insignă găsită apare aproximativ în jurul anului 1900 (fig.3) fiind de fapt un steag în falduri cu sulița scurtă (mâner), insigna este mică având pe diagonala maximă 20 mm, având email în două culori, roșu și alb, mânerul steagului este înfășurat cu fir de cupru simbol specific oamenilor de pe ape; aversul steagului în falduri are în stânga fixarea de mâner și pe orizontala onduleului blând, trei câmpuri. Câmpul de jos cu email roșu are în colțul din dreapta jos milesimul 1864 în relief; câmpul central este din email alb anepigraf; câmpul superior cu email roșu are în colțul din stânga în relief litera „R” de tipar.

Reversul insignei anepigraf fără marca producătorului, existând două variante de prindere: cu ac cositorit și cu talpă alămită.

A doua insignă (fig.4) făcută probabil înaintea primului război mondial după schimbarea denumirii asociației din REGATTA în ELÖRE S.E., respectă culorile asociației, email roșu și alb. Insigna este mai mică fiind ovală pe verticală, având diagonala maximă de 17 mm; putem împărți insigna în trei câmpuri, astfel două câmpuri superioare sunt cu email roșu – alb – roșu dispus în raze solare semicirculare, cu înscrisul în relief semicircular în mijlocul câmpurilor ELÖRE și dedesubt S.E., iar treimea inferioară cu email alb are în mijloc simbolul căilor ferate cu câte două săgeți ale lui Neptun spre jos din aripa stângă și aripa dreaptă.

Reversul insignei are bătută în relief marca producătorului respectiv LUDVIG BP (Budapesta), ca sistem de prindere are un ac cositorit.

A treia insignă făcută după 1920 (fig.5), făcută probabil la Arad apare cu greșeli ortografice (întrucât gravorii și medaliorii din Arad erau de etnie maghiară), astfel insigna mare cu diagonala maximă de 27 mm, în formă de scut stilizat are aversul cu email în vechile culori ale asociației REGATTA dispuse în trei câmpuri pe diagonală cu partea stângă jos și cea dreaptă sus; câmpul de jos cu email alb are în relief două vâsle încrucișate (Crucea Sfântului Andrei), al doilea câmp-median cu email roșu are înscris în relief ELÖRE, al treilea câmp-superior cu email alb are înscrisul în relief ÎNAINTE, aici în loc de litera „Î” apare litera „J” mare cu căciulă. Reversul anepigrafic cu talpă alămită.

A patra insignă (fig.6) este o insignă mică cu diagonala maximă de 17 mm, aversul ca și grafică este similar cu insigna anterioară (fig.5), doar că la denumirea clubului în câmpul superior „J” mare în loc de litera „Î” de la ÎNAINTE.

Reversul insignei nu are marca producătorului, sistemul de prindere ac de siguranță de tip vechi, dar la care bara de fixare cositorită este întreruptă.

A cincia insignă (fig.7) este similară cu insigna anterioară, doar că pe avers la denumirea clubului în loc de litera „Î” avem litera „I” fără căciulă după vechea scriere.

A șasea insignă (fig.8) este a Asociației Sportive „CONSTRUCTORUL” din Timișoara, și este o insignă pe verticală cu o înălțime de 22mm și lățimea de 15 mm, având culorile roșu alb și albastru, insigna nu are grafică pur sportivă, doar în centrul aversului este reprezentată sala sportivă „OLIMPIA” în stânga acesteia avem o macara, dedesubt în exerga înscrisul Timișoara, în colțul superior stâng „T Constructorul T”, pe verticală avem în câmpul stâng email albastru, pe câmpul drept avem email roșu iar în partea inferioară avem email alb care traversează ambele câmpuri. Reversul anepigraf cu ac simplu.

A șaptea insignă (fig.9) pentru comparație este insigna Asociației Sportive „CONSTRUCTORUL” din Arad, care conține simbolurile sporturilor practicate: caiac-canoe, volei, orientare turistică și tenis de masă. Insigna are email roșu în câmpul stâng al privitorului, galben în câmpul drept al scutului și în cercul superior de culoare maro. Revers cu ac Arădeanca.

ACTIVITATEA SPORTIVĂ

De la început activitatea Societății de luntrișoare „REGATTA” se rezuma la antrenamente pe Canalul Morii și pe Canalul Bega, concursurile au fost până în anul 1880 în cadrul casei, iar după, s-a participat la competiții în Szeghed, la Asociația Sportivă „MUREȘUL” din Arad și în alte locații mai ales după primul război mondial sub numele schimbat din „REGATTA” în „ELÖRE - ÎNAINTE”.

Menționăm că Asociația Sportivă „MUREȘUL” din Arad organizează în 1923 primul campionat național de canotaj.

După unii autori de scrieri cum ar fi Dan Țăran și Vali Corduneanu, fosta Societate de luntrișoare a avut mai multe denumiri, ceea ce este adevărat; astfel autorii susțin că în 1949 a avut denumirea de „HELION ARTE GRAFICE” doar că Helion a folosit doar o parte din vechea clădire a hangarului de bărci a clubului „REGATTA”, ca și secție de sculptură, până nu de mult.

Din 1950 până în 1958 s-ar fi chemat „FLACĂRA - PROGRESUL” și chiar „VOINȚA” problematic, întrucât Clubul Sportiv „ÎNAINTE” până în 1953 a avut activitate sportivă.

Între 1958-1962 avea denumirea de „METEOR”, această asociație sportivă a existat între cele două războaie.

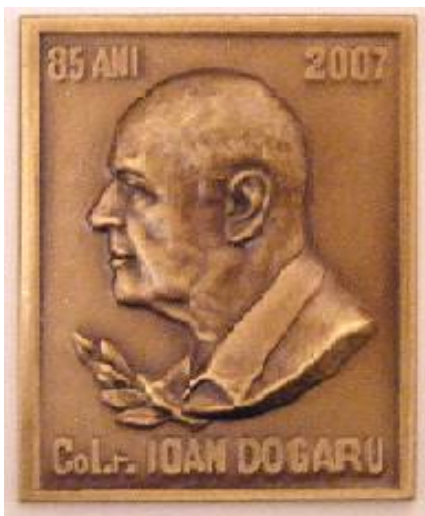
În anul 1962 clădirea administrativă, hangarul, terenul de handbal și ștrandul au fost preluate de Clubul Sportiv Orășenesc Timișoara, lucru cert întrucât în perioada 1961-1963 practicam handbal în 7 la CFR Timișoara cu antrenamente și la C.S.O.T. După un timp C.S.O. Timișoara se mută cu activitatea administrativă, iar locația este preluată de Asociația Sportivă „CONSTRUCTORUL” Timișoara, transformând secția de canotaj în secție de caiac-canoe, având o activitate prodigioasă; după destrămarea T.C.M.T. activitatea a stagnat neavând finanțare, clădirea a fost vândută iar noul proprietar a demolat hangarul și patrimoniul asociației, momentan funcționează sporadic activitățile de tenis de câmp și fotbal recreativ.

Societatea de luntrișoare a avut o componentă multinațională de la început și până în zilele noastre, astfel că din această bază sportivă s-au format diverse cluburi mai ales pe apă ca I.I.S.A. (Industria Linii), CFR Timișoara, Clubul de Canotaj German, Voința și altele.

Iată cum insignele mărturiile în metal sau alte materiale ajută la argumentarea unor fapte omenești sortite uitării pentru publicul larg.

ILIN MILAN,
Timișoara

GALERIA SENIORILOR INSIGNOGRAFIEI ROMÂNEȘTI

Cunoscut numismat, autor de carte și împătimit colecționar.

Anul 1968 devine unul de referință în insignografia din România prin organizarea primei expoziții de insigne românești și străine de către col (r) Ioan Dogaru la C.C.A. - astăzi Cercul Militar Național. În 1975 domnia sa contribuie împreună cu alți doi mari colecționari la realizarea unui vis - prima Reuniune a colecționarilor de insigne din România la Petroșani.

A fondat prima secție de numismatică în istoria armatei române (1976) la C.C.A. al cărei președinte a fost timp de 24 de ani 1979-2000, membru de onoare al Societății Numismatice Române și Cetățean de Onoare al Municipiului Bacău (1996) pentru bogata colecție donată Complexului Muzeal „Iulian Antonescu”, din Bacău.

În anul 2000 – Anul Eminescu – a înființat în cadrul Societății Numismatice Române, prima GRUPAREA COLECȚIONARILOR DE MEDALII EMINESCU, al cărei președinte a fost până în anul 2006, unde a obținut rezultate demne de reținut.

În anul 2007 i-a fost decernat premiul „Floarea de colț”, pentru întreaga activitate insignografică, oferit de către Secția Numismatică Petroșani.

Placheta de bronz prezentată mai sus, a fost realizată de cunoscutul artist gravor Constantin Dumitrescu de la Monetăria Statului și are dimensiunile 56/45mm. Placheta redă bustul în profil spre stânga al domnului colonel și a fost donată de camarazii de arme și de cei mai apropiați numismați.

LA MULȚI ANI SENIOR COLONEL!

Col. Ioan Dogaru
Minica Ioana
Chiriac
Antoniuta
2007

INSIGNELE, PLACHETELE ȘI MEDALIILE EMISE ÎN VALEA JIULUI ÎN ANUL 2007

Stimați colegi inaugurm cu acest număr rubrica de mai sus din dorința de a informa despre cele mai noi apariții în domeniu. Considerăm că ar fi deosebit de util ca această rubrică să beneficieze de informații din toată țara, scop în care rugăm pe toți colegii să ne trimită pe adresa redacției imagini și câteva informații despre eventualele apariții de noi piese în zonele unde locuiesc. De asemenea orice observații asupra modului de prezentare vor fi luate în calcul la editarea următorului număr din Jurnalul Insignografic.

Deși începutul anului 2007 în Valea Jiului nu era deloc promițător în ceea ce privește emiterea de material numismatic, totuși s-a reușit baterea unor piese.

INSIGNE

1. Insigna Stației Centrale de Salvare minieră. Insigna reprezintă emblema oficială a instituției.

Autor:, Monetăria Statului București.

Dată: 2007

Material: tombac plasticat.

Dimensiuni: L= 17mm ; l= 17 mm.

Descriere: Emisiune cu ocazia Zilei Minerului (6 august).

Tiraj:150 buc.

Sistem de prindere cu ac tip broșă.

Autor: Monetăria Statului București

Dată: 2007

Material: argint emailat.

Dimensiuni: L=17mm ; l= 17 mm.

Descriere: Emisiune cu ocazia Zilei Minerului (6 august).

Tiraj:15 buc.

Sistem de prindere cu ac tip broșă.

2. Insigna Sindicatului Liber E.M.Lupeni.

Autor: Monetăria Statului București.

Dată: 2007

Material: tombac plasticat.

Dimensiuni: Φ = 18 mm.

Descriere: Emisiune cu ocazia împlinirii a 30 de ani de la greva minerilor de la Lupeni din 1977.

Tiraj:350 buc.

Sistem de prindere cu pin.

Autor: **Monetăria Statului București.**

Dată: 2007

Material: tombac plasticat.

Dimensiuni: L =15 mm; l=14mm

Descriere: Emisiune cu ocazia împlinirii a 60 de ani de existență a exploataării. Piesa a fost pusă în circulație în luna octombrie 2007

Tiraj:1800 buc.

Sistem de prindere cu pin.

4. Insigna Spitalului de Urgență Petroșani. Insigna oficială este cea din imagine, dar au mai fost făcute câte o probă în culorile: alb; negru; verde; gri; albastru; mov. Aceste probe se află în colecția Tiberiu Kelemen.

Autor: „BOGRAVE ADVERTISING” din București

Data: 2007

Material: tombac emailat.

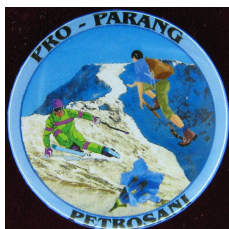
Dimensiuni: L= ; l= mm

Descriere: Emisiune cu ocazia împlinirii a 30 de ani de activitate a Spitalului de Urgență Petroșani .

Tiraj: 200 buc.

Sistem de prindere cu ac și piuliță.

5. Insigna Asociației Schi Turism Montan „PRO-PARÂNG” Petroșani. Insigna reprezintă sigla oficială a asociației.

Autor: Promicus SRL Tg.Mureș

Data: 2007

Material: tablă ambutisată.

Dimensiuni: Φ = 37mm.

Descriere: Emisiune cu ocazia împlinirii a 5 ani de activitate a asociației.

Tiraj: 150 buc.

Sistem de prindere cu ac tip broșă.

Tot cu această ocazie a fost emisă și o insignă pentru colecționari.

Autor: „BOGRAVE ADVERTISING” din București

Data: 2007

Material: argint industrial 850‰.

Dimensiuni: L=32mm; l= 34mm.

Descriere: Emisiune cu ocazia împlinirii a 5 ani de activitate a asociației.

Tiraj: 18 buc.

Sistem de prindere cu pin.

6. Insigna Companiei Naționale a huilei S.A. Petroșani. Insigna o reprezintă pe Sf. Mare Muceniță Varvara.

Autor: „BOGRAVE ADVERTISING” din București

Data: 2007

Material: argint industrial 850‰.

Dimensiuni: L= 20mm ; l=16mm.

Descriere: Emisiune cu ocazia zilei de 4 decembrie (Sf. Varvara protectoarea minerilor).

Tiraj: 500 buc.

Sistem de prindere cu ac și piuliță.

7. Insigna Exploatării Miniere Vulcan . Insigna reprezintă sigla oficială a întreprinderii.

Autor: „BOGRAVE ADVERTISING” din București

Data: 2007

Material: tombac emailat.

Dimensiuni: L= 30mm; l=12mm.

Descriere: Emisiune cu ocazia împlinirii a 150 de ani de activitate a întreprinderii.

Tiraj: 120 buc.

Sistem de prindere cu ac și piuliță.

8. Insigna „Drumeții Veterani” ediția 2007. Insigna a fost bătută în cinci variante de culoare a marginii: roșu; albastru; galben; negru și verde.

Autor: „BOGRAVE ADVERTISING” din București
 Datare: 2007
 Material: tombac emailat.
 Dimensiuni: L= ; l= ;
 Descriere: Continuare a emisiunii „Drumeții Veterani” .
 Tiraj: 10 seturi (a 5 buc /set) .
 Sistem de prindere cu ac și piuliță.

9. Insigna Sindicatului Muncitorilor și TESA de la E.M. Lupeni.

Autor:
 Datare: 2007
 Material: tombac aurit.
 Dimensiuni: L= ; l= ;
 Descriere: Insignă dedicată împlinirii a 30 de ani de la greva minerilor de la Lupeni din 1977.
 Sistem de prindere cu pin.

MEDALII ȘI PLACHETE

1 Medalia Facultății de Inginerie mecanică și electrică a Universității Petroșani.

Avers

Revers

Autor: ROMBERSIL S .A. Ploiești
 Datare: 2007
 Material: cupru patinat.
 Dimensiuni: $\Phi = 51,5$ mm
 Descriere: Emisă cu ocazia împlinirii a 50 de ani de activitate.
 Tiraj: 200 buc.
 Concepție: Andras Andrei

2. Medalia Sindicatului liber E.M. Lupeni emisă cu ocazia împlinirii a 30 de ani de la greva de la Lupeni din 1977. Dintr-o regretabilă eroare pe cutia medaliei au fost inscripționați anii 1997-2007 în loc de 1977-2007. Medalia este casetată.

Autor: Monetăria Statului București.
 Datare: 2007
 Material: tombac prelucrat prin tehnica proof.
 Dimensiuni: $\Phi =$
 Descriere: Emisă cu ocazia împlinirii
 a 30 de ani de la greva din 1977.
 Tiraj: 250buc.

Avers

Revers

3. Placheta emisă de E.M. Lonea cu ocazia dării în funcțiune a noului puț cu SKIP (27.11. 2007) .

Placheta trebuia să fie pusă în circulație în anul 2006 dar din motive de ordin tehnic, terminarea puțului a fost posibilă doar în noiembrie 2007. Din această cauză sunt în circulație două tipuri de plachete, una având inscripționat anul 2006 și cea pusă oficial în circulație la care cifra 6 a fost ștearsă și în locul ei a fost gravată incus cifra 7. De asemenea pe capacul cutiei peste anul 2006 s-a aplicat o etichetă gravată cu anul 2007.

Autor: Monetăria Statului București.
 Datare: 2006
 Material: tombac patinat.
 Dimensiunile plachetei: L= l=
 Descriere:.
 Tiraj: 100buc.
 Concepție: Tiberiu Kelemen

4. Placheta Companiei Naționale a Huilei S.A. emisă cu ocazia zilei de 4 decembrie –ziua Sfintei Varvara ocrotitoarea minerilor. S-au pus în circulație plachete purtând plăcuțe pentru următoarele întreprinderi: Stația Centrală de Salvare Minieră, Exploatarea Minieră Lonea, Liga Sindicatelor Miniere Valea Jiului și Secția Numismatică Petroșani.

Capacul exterior al cutiei

Capacul interior al cutiei

Autor : „BOGRAVE ADVERTISING” din București.

Date: 2007

Material:tombac aurit și argint .

Dimensiuni plachetei:L= ; l= ;

Descriere:Emisă cu ocazia zilei de 4 decembrie .

Tiraj:76buc.

Cocepție: Tiberiu Kelemen

5. Placheta Exploatării Miniere Vulcan, emisă cu ocazia aniversării a 150 de ani de existență.

Autor: „BOGRAVE ADVERTISING” din București.

Date: 2007

Material:tombac argintat.

Dimensiuni: L =70mm; l =60mm ;

Descriere:Emisă cu ocazia împlinirii a 150 de ani de activitate.

Tiraj:120buc.

Concepție: Ing. Daniel Boteanu

6. Medalia „PRO-URBE”

Autor: Monetăria Statului din București.

Datare: 2007

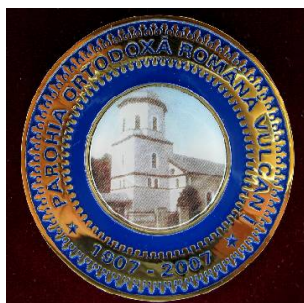
Material: tombac.

Dimensiuni: $\Phi=60$ mm;

Descriere: Emisă cu ocazia acordării titlului de „Cetățean de onoare” unui număr de 4 personalități ale orașului .

Tiraj: 12 buc.

7. Medaliiile religioase emise în anul 2007 în Valea Jiului (vezi articolul de la pg.)

Dacă până în anii trecuți unitățile economice din Valea Jiului au emis material numismatic numai prin intermediul Monetăriei Statului București, din acest an se observă o diversificare a societăților comerciale care au ca obiect de activitate și confecționarea de piese cu caracter numismatic.

DUMITRU PUȘCAȘU
Petroșani

REMEMBER 2007

ACTIVITATEA SECȚIEI NUMISMATICE PETROȘANI

Prezentăm pe scurt activitatea primei secții numismatice din țară, pentru ca din greșelile noastre sau din lucrurile bune pe care la facem, colegii din țară se pot inspira.

În primele șapte luni activitatea expozițională a fost inexistentă și se trăia într-o lăncezeală totală în acest sens, deși se cunoaște că modul cel mai important în care îți faci cunoscută activitatea este expoziția.

Dar a venit și luna august când în Valea Jiului este sărbătorită Ziua minerului.

Cu această ocazie membrii secției s-au împărțit în două uni: au participat la o expoziție organizată la împlinirea a 30 de ani de la mișcările greviste din 1977 la Lupeni, alții au fost invitați de către conducerea Stației Centrale de Salvare Minieră din Petroșani (foto1), unde a fost lansată oficial insigna instituției, a fost sfințit drapelul Stației de Salvare și s-a dezvelit în aplauzele numeroasei asistenței un basorelief recuperat de la E.M.Aninoasa. Pe soclu a fost montată o placă gravată, pe care este specificat că amplasarea s-a făcut cu sprijinul Companiei Naționale a Huilei S.A. și al Secției Numismatice Petroșani.

Foto. 1

Recuperarea operelor de artă de la exploatarea miniere care au fost închise a fost inițiată de către C.N.H. Petroșani, care a implicat în această activitate și Secția Petroșani – un lucru foarte onorant pentru noi.

Foto 2

În zilele de 3-5 septembrie a.c. în Petroșani s-au sărbătorit Zilele Municipiului. Cu acest prilej la Muzeul Mineritului a avut loc o interesantă expoziție de monete și bancnote (foto2).

În 8 noiembrie 2007 au început Zilele medicale ale Spitalului de Urgență din Petroșani.

Manife
starea
aflată

la cea de a IV-a ediție s-a desfășurat în momentul împlinirii a 30 de ani de activitate a spitalului în această clădire. Cu această ocazie am fost contactați să organizăm o mică expoziție axată numai pe medicină.

Tematic în cauză nu face parte din colecțiile noastre și am apelat la un coleg din Tg. Jiu (Rosmanică Bistreanu), care ne-a pus la dispoziție un superb set de medalii care au ridicat valoarea expoziției (foto 3).

Participanții au fost recompensați cu insigne, lansate cu această ocazie, oferite de spital, precum și diplome oferite de Secția Petroșani.

Foto 3

La data de 4 decembrie 2007, cu ocazia jubileului de 150 de ani al Exploatării Miniere Vulcan, s-a organizat o expoziție la care au participat colecționari din Petroșani și Vulcan (foto 4). Evenimentul a fost popularizat printr-un articol semnat de Corneliu Bran în „Gazeta Văii Jiului” nr. 1438 din 8-9.12.2007. În facsimil prezentăm scrisoarea de mulțumire adresată cu această ocazie, de către conducerea E. M. Vulcan, Secției Numismatice Petroșani (foto 5).

Foto 4

Am lăsat la urmă participarea de excepție a membrilor Secției Petroșani la Reuniunea de la Alexandria, unde exponatele din Valea Jiului au fost primite cu multă admirație de către numeroșii vizitatori și de restul colegilor din țară. De altfel un articol despre reuniune și participarea membrilor Secției Petroșani la eveniment a apărut în presa locală - „Gazeta Văii Jiului” nr. 1361 din 10 septembrie 2007, semnat de Adriana Mocanu și Corneliu Bran, ambii participanți la reuniune.

Un alt moment important în acest an a fost conlucrarea cu unele lăcașe de cult din Valea Jiului, reușindu-se să se bată primele medalii religioase din istoria acestei zone.

Tot ca premieră putem aminti realizarea unei insigne medicale, deoarece până în prezent nu –sa făcut așa ceva la Petroșani.

Fiind la capitolul insigne, merită amintite cele ale „Drumeților veterani” edițiile 2005-2006-2007 și astfel am reușit să reînnoim pentru a doua oară frumoasa tradiție a însemnelor apărute cu această ocazie.

Ne-am implicat, de asemenea, în baterea insinelor pentru Stația Centrală de Salvare Minieră, a plachetei pentru E.M. Vulcan, a plachetei pentru C.N.H. S.A. , a Insignelor aniversare ale Asociației „PRO-PARÂNG” Petroșani și medaliei „PRO URBE” pentru Primăria Municipiului Petroșani.

Pentru stimularea activității insignografice din România Secția Petroșani a inițiat și oferit Premiul „FLOAREA DE COLȚ”, care se atribuie numai persoanelor care au avut realizări deosebite în activitatea insignografică, precum baterea de insigne, organizarea de reuniuni, expoziții tematice, diverse publicații de specialitate sau articole de presă.

Cu ajutorul C.N.H.-S.A. am continuat editarea Suplimentului Insignografic. Normal ar fi ca publicația să aibă a apariție semestrială, dar deocamdată acestea ne sunt posibilitățile.

Considerăm important faptul că am demarat procedurile pentru înregistrarea oficială a revistei.

După foarte mulți ani am primit o invitație nominală de participare la Simpozionul Național de Numismatică, care a avut loc la București. Cu acest prilej președintele Secției Petroșani a ținut o comunicare despre insignele Stației Centrale de Salvare Minieră din Petroșani.

De altfel în cele două zile în care s-au prezentat comunicări strict legate de studiul monetelor, a

COMPANIA NAȚIONALĂ A HULEI
EXPLOATAREA MINIERĂ VULCAN

Nr.12989 / 07-XII-2007

Către,

SECȚIA NUMISMATICĂ PETROȘANI

În ziua de 7 decembrie 2007 au avut loc manifestările prilejuate de împlinirea a 150 de ani de extracție a cărbunelui la Exploatarea Minieră Vulcan.

Cu această ocazie au fost puse în circulație: o plachetă reprezentând Pușul Chorin (cea mai veche instalație în funcție de acest gen din Vale), o insignă, a fost dezvelită o placă aniversară din marmură și s-a lansat volumul I al lucrării „Vulcanul din inima noastră”, autor Marian Boboc.

De asemenea Secția Numismatică Petroșani a organizat o frumoasă expoziție cu tematică minieră, la care au expus colecționari din Petroșani și Vulcan.

Conducerea Exploatării Miniere Vulcan mulțumește pe această cale Secției Numismatice Petroșani pentru contribuția adusă la reușita acțiunii.

Foto 5

fost singurul material axat pe insignografie.

Am încheiat anul 2007 cu editarea unui calendar care a fost distribuit gratuit tuturor colegilor.

Din fericire în cursul anului 2007 nu am pierdut nici un coleg în schimb am primit un nou membru, a cărui colecție o constituie în exclusivitate monetele, în persoana domnului Daniel Stănoiu, deci Secția Petroșani numără 25 de membri.

Desigur există și numeroase neîmpliniri, mare majoritate vin dintr-o cauză acută a lipsei de fonduri necesare. Ne lipsește un sediu, o bibliotecă de specialitate, iar noi ne întâlnim miercurea într-o locație împreună cu filateliștii unde suntem doar tolerați. Este și normal ca unii membrii să fie nemulțumiți din această cauză.

Activitatea secției este axată mai mult pe medalistică și insignografie, existând doar 4-5 colecționari de monete, pe care la drept vorbind i-am neglijat dar încercăm să îndreptăm lucrurile pe viitor.

O altă situație gravă cu care ne confruntăm este lipsa de comunicare între colegi care, dacă au nemulțumiri, preferă să discute în „biserițe” și numai în rare cazuri le expun în plen, bărbătește!

Ne așteaptă un an greu ca să păstrăm Secția Numismatică Petroșani la cel mai înalt nivel. În acest sens îi rog pe toți colegi ca **ÎMPREUNĂ** să găsim noi resurse pentru a nu pierde valorile câștigate în ani de trudă!

Prof. Tiberiu Kelemen

IN MEMORIAM

Astăzi , la întâlnirea noastră, nu trebuie să-i uităm pe cei care de-a lungul anilor au fost alături de noi , iar acum și-au găsit liniștea veșnică :

De la Arad:

Coloman Braun

Triest Anton

Istrate Ghiocel

Bota Ioan

Suciu Ioan

Vasluianu Costachi

Pelegriini Victor

Forgács Zoltan

Fruja Gheorghe

De la Brad:

Mihai Susan

De la Bucuresti:

Fodoreanu Costică

Popovici Micipsa

Năstase Petrache

Mark Horațiu

Sanda Gheorghe

Tăzlăuan Toader

Curdov Nicolae

Umlauf Vitalie

Băieș Victor

Hîtru Dumitru

De la Craiova:

Minea Manole

Măzureanu Victor

Bittel Radu

De la Deva:

**Vizesi Mihai
Gyenge Iulius
Ganea Ionel
Cucuveanu Ioan**

De la Mediaș :

Weber Ștefan

De la Pașcani:

Niță Vasile

De la Petroșani:

**Poporogu Ion
Dula Aurel
Melha Petru
Schmidt Ladislau
Morariu Cornel
Baban Dan
Pădure Ioniță**

De la Ploiești:

**Ciudin Eugen
Manu Nicolae**

De la Suceava :

Colbert Victor

De la Timișoara

**Voinea Stelian
Knevel Adalbert
Funar Vasile
Petrică Nicolae**

De la Târgu Mureș :

**Tamas Arcadie
Papp Iozsef**

De la Târgu Secuiesc :

**Kovacs Micșunica
Kovacs Ödön**

Vom păstra în suflet memoria celor pomeniți și tot ceea ce au făcut pentru dezvoltarea
insignografiei din țara noastră.

Dumnezeu să-i odihnească în pace!

CUPRINS

Cronologia Reuniunilor colecționarilor de insigne din România.	pag. 1
În loc de prefață.	
Prof. Tiberiu Kelemen	pag. 2
În Valea Jiului se nasc...surprize.	
Dumitru Toma	pag. 3
Reuniunea de la Alexandria 1-2 septembrie 2007	
Adriana Mocanu	pag. 4
Premiul „FLOAREA DE COLȚ” la debut.	
Prof. Tiberiu Kelemen	pag. 8
Insignele aviației militare române	
Rumania Airforce badges	
Prof. Tiberiu Kelemen	pag. 10
Insigne ale asociațiilor muzicale din sud-estul Transilvaniei la sfârșitul secolului al XIX-lea.	
Prof. Doina Negulici	pag.11
Simboluri masonice pe insigne	
Col (r) Ștefan Samoilă	pag.15
Simboluri utilizate în insignografia românească „Steaua cu cinci colțuri”	
Marin Crișu	pag.18
Realizări personale în insignografia automobilistică.	
Strătilă Mina	pag.20
Insigna de aviație „Vulturul cu picătura de sânge în cioc”	
Ing. Constantin Ionda Șerban	pag.22
Primele medalii cu tematică religioasă din Valea Jiului.	
Dumitru Pușcașu	pag.22
Noi apariții din seria „Drumeții veterani”.	
Ioan Pardos	pag.25
Prima insignă sportivă din Valea Jiului.	
Prof. Tiberiu Kelemen	pag.27
Insigne cu semnificații economice și științifice din colecția Muzeului de istorie și arheologie al Județului Prahova.	
Tatiana Ristea	pag.29
Insigne cu semnificație politică din colecția Muzeului de istorie și arheologie al Județului Prahova.	
Elisabeta Savu	pag.31
Mareșalul armatei române Alexandru Averescu.	
Col (r) Ioan Dogaru	pag.34
Insigna „POPPER” însemn românesc în Țara de Foc.	
Dumitru Toma	pag.36
Insignele Societății de luntrișoare „REGATTA” înființată la Timișoara în anul 1864.	
Ilin Milan	pag.38

Galeria seniorilor insignografiei românești.	pag.41
Insigne, plachete și medalii emise în Valea Jiului în anul 2007	
Dumitru Pușcașu	pag.42
Remeber 2007 Activitatea Secției Numismatice Petroșani	
Prof. Tiberiu Kelemen	pag.48
In memoriam	pag.51
Reclamă „BOGRAVE ADVERSTING”	pag.54
Cuprins	pag.58

